

"Asju tuleb alati vaadata pika perspektiiviga," Peep Vassiljev
Loe lk 2

President väisas valda

26. oktoobril külastas Eesti Vabariigi president Alar Karis oma Lääne-Virumaa visiidi raames ka meie valla ettevõtjaid ja Uhtna kooli.

Ettevõtja Oleg Gross tutvustas OG Elektra logistikaladu, kus komplekteeritakse paberivaba laosüsteemi abil kaubad ja edasi liiguvad need kauplustesse üle Eesti. Grossi Toidukaubad all tegutseb seitsekümmend neli kauplust üle Eesti ning nad on tuntud suure omatoodangu poolest, kus esikohal on lihatooted.

Visiit viis ka Varisoo tallu, kus peremees Eino Viikoja rääkis põllumajandusest. Varisoo talu oli esitatud sel aastal Eestimaa Talupidajate Keskliidu poolt korraldatud parima talu valimistele, kus ta pälvis koostöös Postimees Maa Eluga rahvalemiku talu tiitli.

Uhtna koolis arutati koos presidendi, Noored Kooli meeskonna ja haridus- ja teadusministeeriumi esindajatega kuidas vähendada Eestis hariduslikku ebavõrdsust ja õpilaste koolist väljalangemist.

Statistika ütleb, et ligi viiendik põhikooli lõpetajates ei jõua nelja aastaga

President visiidil Uhtna koolis.

FOTO: AIN LIIVA

pärast kooli lõpetamist kesk- või kutsehariduse omandamiseni. Karis tõi oma postituses välja, et meie rahva ja riigi seisukohalt on tähtis iga inimene ja tema haridus, seepärast peame toetama kohalikke omavalitsusi, et nad jõuaksid seirata ja vajadusel toetada oma noori, kes on haridussüsteemist välja kukkunud.

Noored Kooli programm koos oma partnerkoolidega, kelle hulka ka Uht-

na kuulub, on 16 aastat panustanud ja otsinud võimalusi selle probleemi leevendamiseks.

Koolil oli suur au tutvustada külalistele oma mitmekesist õpikeskkonda, võimalusi ning jagada praktikaid, mida väikeses koolis probleemi leevendamiseks tehakse.

Alar Karis tõi välja, et Uhtna kool on hea näide sellest, kuidas kool kujundab teadlikult õpilaste õppimis- ja suhtlusoskusi

ning kogu personal tegeleb õpilaste juurdekasvuksuure arendamisega ehk suurendab laste veendumust oma vaimsete võimete arendatavusest. Just need on oluliseks osaks haridusliku ebavõrdsuse vähendamisel. Kooli algatuse eesmärk on arendada noorte, õpetajate ja lapsevanemate sotsiaalseid oskusi. See on olnud nii edukas, et sarnane lähenemine on kasutusel kogu vallas.

„Oleme uhked, et saame väikese Eesti maakoolina olla algatajad, eestvedajad ning teenäitajad. Oleme tänulikud koolipidajale, kes on usaldanud ja julgustanud meid. Samuti on meil uhke olla Noored Kooli partnerkooliks, kellel jagame ühist väärtusruumi ning saame koos panustada muutustesse Eesti haridusmaastikul,“ kinnitab kooli õpetaja Merle Maimjärv-Mirka.

Metsadesse istutati miljonid uusi puid

Käesoleva aasta kevadisel istutusperioodil on Eestis erametsadesse istutatud 16,3 miljonit metsataime. Koos sügisel istutatavate taimedega võib see number aasta lõpuks tõusta esmakordselt üle 17 miljoni.

Suurem osa taimi istutataksegi Eesti metsadesse kevadel, kuid potitaimi saab tegelikult olenevalt ilmastikuoludest ja piisava niiskuse korral istutada läbi suve. Teine aktiivsem istutusperiood on septembris ja oktoobris.

Uute metsataimede istutamine on erametsades aasta-aastalt järjest kasvanud kinnitas Erametsakeskuse arendusnõunik Allar Luik. „Eelmisel aastal istutati Eestis erametsadesse kokku 16,8 mln taime ning loodetavasti sel aastal see taaskord ületatakse. Täpsed istutusmahud saab teada järgmise aasta alguses, mil saame siia juurde liita ka sügisese istutusperioodi mahud,“ lisas Luik.

Kõige rohkem istutatakse jätkuvalt kuuske ehk umbes pooled Eesti metsadesse jõudvatest istikutest on kuusetaimed.

Ühinenud Rakvere vald tähistas 5. sünnipäeva

SIIRI SAARMETS
kultuurinõunik

Viis aastat tagasi ühinesid kaks valda ja nimeks sai Rakvere vald. Sel aastal tähistasime valla 5. sünnipäeva 21. ja 22. oktoobril. Avatud oli ametnikukohvik, kus sai maitsta valla töötajate küpsetatud hõrgutisi.

Kohviku tulu annetakse heategevusse.

Vahvate esinemisnumbritega kostitasid meid Sõmeru lasteaiast Pääsuisilm Mõmmikute ja Sipsikute rühm. Uhtna põhikooli ja Näpi kooli lapsed tõid oma sünnipäevasoovid meieni muusika vahendusel.

Vallavanem võttis vastu kõik õnnitlused ja kut-

Seikluslik lõuamäng vallavanemaga.

FOTO: MARIO MIKVERE

sus külalisi „Reis ümber Rakvere valla“ lauamängu duellile.

Külalistele oli vaatamiseks „Isemoodi näitus“, kus vallatöötajad tõid välja oma hobid, kired ja põnevad kogud. Sai kaasa lüüa

külastajamängus ja arvata ära millega keegi tegeleb.

Laupäeval toimus Rakvere valla sünnipäeva ja rahvamajade päeva auks suur tantsuõhtu koos oma ansambliga Tõrts.

Ilusa kontserdi andis Ruslana ning vaheesinemistel astusid üles WAU tantsunaised.

Söödi sünnipäevatoriti ning tantsu keerutati hommikuni!

Vaata ka lk 2.

Ametniku kohvik.

FOTO: REELIKA KIRSIPUU

Sünnipäevalisi tantsutas Tõrts.

FOTO: SIIRI SAARMETS

Vallavanem Mairo Nõlvaku ja volikogu esimehe Peep Vassiljevi pöördumine õpetajate, tugispetsialistide, noorsootöötajate, raamatukogu töötajate, kokkade ja abiliste poole.

Arthur Schopenhauer, saksa filosoof on öelnud „Me mõtleme harva sellest, mis meil on, ent muretseme kogu aeg selle pärast, mida meil pole.”

Meil on ju tegelikult päris palju, koguni väga palju olemas. Me saame elada oma igapäevast elu ilma, et peaks muretsema otseselt oma elu ja tervise pärast. Meil on vaatamata kõrgele elektri hinnale tuba soe ja söök laual.

On öeldud, et Eesti haridus koos Eesti õpetajatega kuulub maailma tippu. See on nii. Aga et see nii ka jääks, peab tegelikult kogu aeg pingutama. Narva Eesti Riigigümnaasiumi direktor Irene Käosaar ütles 30. septembri Õpetajate Lehes: „Olen siiralt rõõmus kahe olulise otsuse üle, mida on liigagi kaua oodatud: eestikeelsele õppele üleminek põhikoolis ja õpetajate palgatõus. Loomulikult ei lahenda kumbki neist otsustest kiiresti kõiki probleeme Eesti hariduses, aga kui minema ei hakka, ei juhtu kindlasti midagi.”

Loomulikult on need olulised sammud, mis aitavad tagada, et meil oleks koolides kvalifitseeritud õpetajad, kes tunnevad õpetamisest rõõmu ja lapsed, kes õppides tulevikumeteid, viivad meie elu edasi.

Elu ei koosne aga ainult planeerimisest ning eesmärkide seadmisest ja ellu viimisest. Valdur Mikita on näiteks öelnud: „Tänapäeval on inimeste elud liiga sihipärased ja täis eesmärgi, mida kunagi ei saavutata. Lõppkokkuvõttes teeb see inimese hinge õnnetuks”.

Juunis avas Mikita Viljandimaal Suislepa mõisapargis introvertide kaitseala. Kuigi kaitseala loomine oli pigem humoorikas kunstiprojekt, ei puudu projektist ka väike tõepära. Kuna tänapäeva maailmas on kõrg ja müra üha rohkem, on omaette olemine järjest olulisem, kuid kohti, kuhu müra ei kostu, jääb järjest vähemaks.

Lõpetuseks veel üks mõte, samuti Valdur Mikitalt: „Eesti inimestel on enamasti rikkalikud koduraamatukogud, seda traditsiooni tuleks hoida. Usun, et raamatute keskel kasvavad inimestel läheb elus hästi”.

Head õpetajate päeva!

Õpetaja ei ole lihtsalt amet. See on eeskujud, turvatunne ja innustamine. Õpetajad oleme me vahel kõik – kodus lastele, töö juures kolleegidele, sõpradele. Aga see pole päris see. Õpetaja koolis ja lasteaias on see, kelle sõna loeb, keda kuulatakse ja see on ajast aega nii olnud.

Rahandusministeerium kutsub osalema kohalike omavalitsuste rahulolu uuringus

Rahandusministeeriumi regionaalvaldkonna spetsialistide tellimisel viiakse läbi küsitlus selgitamaks välja Eesti elanike rahulolu kohalike omavalitsuste avalike teenuste ja elukeskkonnaga.

Neid tulemusi kasutatakse nii regionaalpoliitika planeerimisel kui ka omavalitsuste senise tegevuse hindamisel. Küsitluse üldistatud tulemused avalikustatakse kohalike omavalitsuste kaupa 2023. aasta esimeses pooles portaalis minuomavalitsus.ee. Varem on samalaadne küsitlus läbi viidud aastal 2020.

Uuringu käigus küsitletakse üle-eestiliselt umbes 9300 inimest. Küsitlus viiakse läbi 16-aastaste ning vanemate Eesti elanike seas. Uuringu valim on moodustatud juhuvalikuga rahvastikuregistri andmetest.

Küsitluse valimisse sattunud inimestele saadetakse e-kirjaga kutsakiri küsitluses osalemiseks. Valimisse sattunud inimestel on võimalik täita küsitlusankeet veebis. Elanikkonnarühmades, kus vastamisaktiivsus veebis jääb planeeritust madalamaks, kogutakse puuduolevad ankeetid telefoniküsitlusega, mis toimub novembris ja detsembris. Küsitlust jätkatakse seni, kuni planeeritud valimi suurus (umbes 9300 vastajat) on saavutatud. Rohkem infot küsitluse kohta leiab Turu-uuringute veebilehelt.

Rakvere Valla Sõnumid

Rakvere vallavalitsus Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa Tel 329 5944 vallavalitsus@rakverevald.ee Toimetaja: Annika Aasa tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane tel 517 5262 Materjale saab saata iga kuu **20. kuupäevaks** rakverevald@rakverevald.ee leht internetis: www.rakverevald.ee

Kõik ajalehes Rakvere Valla Sõnumid avaldatud artiklid, fotod jm materjal, on autoriõigusega kaitstud. Nende avaldamine ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud. Artikleid tsiteerides või refereerides tuleb alati säilitada viide algallikale ja autorile.

Viis aastat Rakvere valda

ANNIKA AASA
toimetaja

Omavalitsuste haldusreform oli reform, mille käigus toimusid Eestis 2017. aastal kohalike omavalitsuste vabatahtlikud ühinemised ja sundliitmised ning külanimed ja maakonnapiiride muutused. Tulemusena jäi senise 213 omavalitsusüksuse asemele 79 (15 linna ja 64 valda).

Kuidas see teekond on kulgenud meil, tegin juttu vallavolikogu esimehe Peep Vassiljevi ja vallavanem Mairo Nõlvakuga.

Ühinemiste lugu on kestnud tegelikult üle 20 aasta. Konkreetsemaks läks asi aastal 2014, kui võeti ühinemiste teema tõsiselt ette. Räägiti vabatahtlikust ühinemisest, lauale tulid erinevad stsenariumid. Sama kehtis ka meil, kus maakond plaaniti jaotada neljaks. Moodustati töörühm, meie saatuse üle hakkas otsustama Põhja-Eesti töögrupp, Kaia Sarneti jõulisel juhtimisel. Plaanide järgi nähti ühinemist Haljala, Vihula, Kadriina valladega ja ka Rakvere linnaga.

„2014. aasta lõpus tõdesin, et tuleb endal initsiatiiv haarata, sest juba tol ajal nägin ette, et Haljala puhul saab saatuslikuks sealse kooli teema, mis meid põhja viiks. Linnaga ühinemisel seisaksime silmitsi ohuga jääda ääremaaks, sest tean, milline ressurss läheb linna. Kõige mõistlikum tundus mõte, teha ettepanek Rakvere vallale,” meenutab Peep Vassiljev.

Järgnes kohtumine tollase Rakvere vallavanem Aivar Arujaga, kellele ühinemismõte meeldis. Plaanitud tutvustati oma volikogudes. Loodi töörühm, kes hakkas ettevalmistusi tegema, üks osa oli juriidiline pool ja teine läbirääkimised. Siin kuuluvad tänusõnad tollasele finantsjuhile Reet Keskkülale, kes tugevalt seda protsessi suunas ja aitas edasi viia. „Minu peal olid läbirääkimised ja lahingud riigi tasandil, sest nemad tahtsid meid liita ikka Haljala ja Vihulaga. Need arutlused olid emotsionaalsed ja tulised, suhtlesin tollase riigihalduse ministri Mihhail Korbiga, kuid sealt meie kasuks järgnevaid samme ei tulnud. Meie ettepanekuid sai tutvustada ka Jüri Ratasele. Vahetus minister ja edasised läbirääkimised Jaak Aabiga kandis juba vilja. Ta mõistis meie seisukohti ja positsioone ning toetas neid, mis andis kindluse meil oma volikogudes protsessiga edasi minna,” meenutab Peep pingelist ja emotsionaalset eeltöö aega.

Volikogu esimehel on ajaloo tarbeks alles kogu kirjavahetus, mis sisaldas palju fabrikseeritud põhjendusi, miks ja kuidas taheti meid sunniviisiliselt liita. Olime ju täitnud kõik haldusreformi seaduse eelnõuga määratud

kriteeriumid, ületades 5000 elanike arvu alampiiri.

„Oleme rõõmsalt ümberlinna ja ükskord meie ühinemine linnaga tuleb, kuid siis oleme juba määratava ja hooamatavama suurusega. Me peame oskama vaadata kaugemas perspektiivis, mitte ainult aasta ette. Alati tasub süvitsi minna ja alles siis otsustada. Hoolimata sellest, et 2015 kuni 2017 aasta alguseni olid väga rasked ajad, mis võtsid palju energiat, kus mängisid rolli omavahelised suhted ja selgitused, sai ühinemine tänu Jaak Aabile meie kasuks teoks,” nendib Peep.

Millised tunded valdasid viis aastat tagasi, millised olid tollased hirmud ja ootused, on need ületatud ja täitunud?

Kui nüüd sellest viiest aastast rääkida, siis algseid üllatusi oli, mida läbirääkimiste käigus ei räägitud. Kuigi sõlmiti kokkulepe, et kõik toimingud, mida tehakse tollase Rakvere või Sõmeru poolt, edastatakse ja hoitakse teineteist vastastikkuste tegemistega kursis, siis kahjuks sada protsenti nii ei läinud ning see tekitas palju emotsioone.

Vallavanem Mairo Nõlvak meenutab: „Rakvere ja Sõmeru vallade ühinemisel oli kõige suurem ootus, et kahe valla kogukondade ja vallavalitsuse vahel tekiks sujuv koostöö ning usaldus. Täna võib öelda, et MEIE tunde tekkimine ja minu ootused täitusid üsna kiiresti. Siiani seisab minu kabinetis riivul aukohal MTÜ Veltsi Küla Seltsi tänukiri „Kõige Lahedam Vallavanem 2018”. See on minu üks kõige hinnalisemaid tänukirju, mis jutustab vallavalitsuse ja kogukondadega koostööst peale vallade ühinemist.”

Ka Peep peab oluliseks, et ei ole olnud meie ja teie, vaid kohe alguses sai selgeks, et on üks ühine MEIE. „Endised Rakvere valla inimesed on rahul, et meiega ühinesid,” lisab ta rahulolevalt.

Mis on need tugevused, mida saame tänu liitumisele täna välja tuua?

Nii Rakvere kui Sõmeru vallad on eelnevate aastatega püüdnud parendada oma elanikkonna elutingimusi, on ehitatud ja renoveeritud, rajatud ja hooldatud. Viie ühise aasta sisse on mahtunud Lasila mõisa keldrikorruse ning Uhtna kooli I korruse ja kõrvalhoone osaline renoveerimine, Sõmeru kooli heliisolatsiooni plaateid paigaldamine ja sanitaarremond. Vee- ja kanalisatsioonitrasside rajamised on kestnud juba ligi 20 aastat. Viimase viie aasta suurimateks töödeks olid Kohala vee- ja kanalisatsiooni projekt koos uue puurkaevuga ning Lasila, Karitsa ja Levala külade vee ja kanalisatsiooniprobleemide lahendamine. Üle viieteistküümee aasta on parendatud teede olukorda, muutes neid tolmuwabaks.

Mairo peab tugevuseks seda, et me üldse olemas oleme. „Teatavasti alla 5000 elanike arvuga valdasid peale

Vallavanem ja volikogu esimees valla sünnipäevaüritusel.

FOTO: REELIKA KIRSIPUU

haldusreformi alles ei saanud jääda, väljaarvatud mõningad erandid, mida tehti valitsuse otsusega. Seega ühinemine oli vältimatu. Teiseks on suurema elanike arvuga vallal arenguvõimalused suuremad – suurem eelarve ning suuremad võimalused erinevate projektide omaosaluse katmiseks, elanikel on võimalus osa saada kultuuri ja spordiüritustest.”

Millised murekohad on täna vallal vaja lahendada?

„Täna on vaja tagada jätkusuutlik ja kvaliteetne haridusvõrk. Oleme poolteist aastat tegelenud haridusvõrgu analüüsiga, kaardistanud hetke olukorra ning on olemas teadmised tuleviku osas. Selge on see, et vajalik on teha muudatusi. Meie kõige suurem probleem on, et paljud põhikooli õpilased ei õpi enam meie valla õppeasutustes vaid väljaspool valda. Seega on meil ainult kaks valikut – kas koolivõrku vähendada või teha kõik selleks, et valla olemasolevatesse koolidesse rohkem õpilasi õppima jääks. Peame oma maakooli tugevusi ja võlusid paremini esile tooma. Paljudele lastele sobivad õppimiseks väiksemad klassid ja rahulik looduslähedane keskkond,” nendib vallavanem.

Volikogu esimees toob välja mitu rasket teemat. Kuidas hoida elus Lasila, Veltsi ja Arkna piirkonda, et ei tekiks taandarenguid? Mil moel maandada Lasilas kooli ja lasteaias ümber kerkinud emotsionaalsed pinged?

„Peame tegema tarku otsuseid. Analüüsima, kuidas asju elus hoida, ennekõike töökohtade ja elukohtade. Meil on Lasilas ilus koolihoone, kuhu on tehtud investeringuid, kuid kuidas sinna piirkonda noori peresid meelitada? Sama on ka Vaekülaga. Kui sealt kool kadus, mõjutas see tugevalt piirkonda ja hetkel pole midagi uut asemele tulnud. Ujja kasuks räägib see, et ollakse linnale lähedal, aga piirkonna arengu mõistes vajaks ka tema tuge.”

Millised on tulevikuväljavaated?

Vallavanem peab oluliseks, et järjest enam on vaja minna tagajärgedega tegelemise asemel ennetuse suunda. „Kui inimesel on olemas sotsiaalsed oskused, vaimne tervis on korras, siis ta suudab tagada ka pere ja kogukonna turvalisust ning osaleda riigikaitse. Peame väga oluliseks sotsiaalsete oskuste õpetamist, psühholoogilist nõustamist, varajast märkamist ja sekumismeetmete rakendamist, et halvemad tagajärjed ära hoida. Meie igapäevaseks tegevuseks on nõustamise, koolitamise ja ennetusprogrammide pakumine, terviseenduse ja vaimse tervise riskide ennetamine. Tuleb teha kõik, et inimene ei muutuks sotsiaalselt avivajaks ja kui muutub, siis on tal endal oskus sellest olukorrast välja tulla. Oleme nende tegevustega pärilnud Eestis juba tähelepanu ning oleme eeskujuks teistele, kuid palju on vaja veel ära teha. Oleme alles selle teekonna alguses.”

„Tervikut vaadates, pole meie valla hullu midagi. Vähe on olnud investeringuid ettevõtlusesse. Kahju, et piimakombinaat siia ei tulnud, see oleks Roodeväljale olnud hea impulss. Samas tasub kaaluda sinna taristu väljaehitamist. Samuti on kohti, mida peaks edasi arendama, nagu Sõmerul krundid, mis ootavad müüki panekut, detailplaneeringuid, mis vajavad tegemist. Hea näide on Ussimäe arendus, esmane 44 kinnistu mõtte tundus tohutu, kuid nüüd on pooled majadest püsti. Asju tuleb alati vaadata pika perspektiiviga,” tõdeb Peep.

Valla arengute üle on saanud elanikkond kaasa rääkida, on korraldatud erinevaid debatte ja kohtumisi, kutsutud rahvast arutama murekohtade üle. Kurb, et mõnes paikkonnas ei ole elanikel huvi kaasa rääkida. Loodan, et see ajapikku muutub ja huvi ning tahe sõna sekka öelda kasvab. Õnne valla sünnipäevaks ja soovin ikka arukaid tegusid ning otsuseid meile kõigile!

Õpetaja ei ole lihtsalt amet

Õpetajate päeval jagati välja aasta õpetaja ja aasta noorsootöötaja tiitlid. Lasteaiad, koolid ja noorsootöötajad on välja toonud oma kolleegide seast ühe, kes on eelmisel õppeaastal olnud oma töös silmapaistev, innukas, loominguline, hea kolleeg oma töökaaslastele.

Sõmeru lasteaed Pääsüilm – Kersti Piht

Õpetajal täitub lasteaias 15. tööaasta. Ta on pärjatu mitmete tiitlitega, juhib lasteaias tervisemeeskonda tööd ja kuulub Lääne-Virumaa liikumisõpetajate aineseksiooni. Töös lastega peab Kersti kõige olulisemaks liikumisrõõmu ning mängulisust. Võimalikult palju liikumistgevusi toimub õues, et lapsed saaksid ronida, turnida, joosta. Tänu õpetaja ettevõtlikkusele ja koostööoskustele on toimunud arvukalt sportlikke sündmusi: tervisematkad, rühmade spordipäevad, vastlapäevad Mõedakul, sportlikud pereõhtud, osalemised Rakvere linna jalgpalliturniiridel jpm. Lisaks osaleb ta lastega erinevatel üleriigilistel liikumisüritustel, milleks on Eesti Olümpiakomitee poolt korraldatud spordinädalad ning virtuaalsed Tartu suusa- ja linnamaratonid.

Avatud olek, elurõõm ja huumorimeel on Kersti puhul omadused, millest peab lugu kogu lasteaiapere. Oma sõbraliku ja ettevõtliku loomu pärast on ta võitnud kõigi laste poolehoidu ja kolleegide lugupidamise.

Veltsi lasteaed-alkool – Anne Nagel

Toetav ja hooliv meeskonnakaaslane ning lastesõbralik ja heatujuline õpetaja. Nutika arvutikasutajana oskab ta arvutist välja võluda nii huvitavat õppematerjali kui ka kõike muud vajalikku. Tema koostatud töölehed on huvitavad ja reedene kahoot nädalateemade kinnistamiseks on laste lemmik. Heade ideede generaator, kes teeb lastega põnevaid tegevusi.

Lasila põhikool – Gea Murakas

Ta on Lasila kooli vilistlane, kes viis aastat tagasi leidis tee tagasi armsasse Lasila mõisakooli, et algklassilapsi õpetada. Talle meeldib lisaks igasuguste algteadmiste õpetamisele ka numbrite maailmas orienteeruda. Seda teostab ta kooli teises kooliastmes matemaatikatunde andes. Gea on loominguline ja armastab ringi liikuda, uusi paiku avastada. Õpse turgutab ta kolmapäeviti joogatunnis. Lapsed iseloomustavad oma klassiõpetajat järgmiselt: hea, tark, ilus, lahke, sõbralik, riidleb harva, kiidab ja oskab

Aasta õpetajad.

FOTO: MARIO MIKVERE

lohotada. Tundides õpitakse nii mängides kui ka koolilaua taga korrektselt kindlat tunniasja ajades.

Sõmeru põhikool – Ave Kiiver

Igati ettevõtlik ja loov õpetaja, kelle tundides igavust ei tunta ja kes ise, vabalt õpetajana kulgedes, suudab oma õpilastest kasvatada iseseisvalt mõtlevad, ettevõtlikud ja loovad inimesed. Ta on õpilastega arvestav ja loovusele inspireeriv. Ta ei jäta tähelepanuta lastelt tulnud ideid ning leiab võimalusi nende elluviimiseks. Kõige enam meeldib tema klassi õpilastele kaaslaste õpetamine ning pööratud kassiruumi metoodikat kasutada kire tundides tihti. Sageli on protsessi kaasatud ka lapsevanemad ja teised pereliikmed. Erinevate õpimeetodite rakendamine, ainetevahe-line lõiming, ettevõtlik õpe, digipädevused – need on Ave töös olulised märksõnad. Kolleegidel on, mida õppida ja alati tasub käia avastamas, mida põnevat tundides taas ette võetakse.

Ta on suure südamega õpetaja, kelle õpilased on õnnelikud ja loovad õppijad ning kes oma edasisel õpiteel või tööelus saavad hakkama.

Uhtna põhikool – Merle Maimjärvi-Mirka

Õpetaja ei ole koolis töötanud pikka aega, kuid sellest olenemata on ta juba jõudnud välja käia väga palju erinevaid innovaatilisi mõtteid ning ellu viinud mitmeid projekte. Ta lihtsalt oskab igas olukorras kiiresti kohaneda ning muutused on tema jaoks pigem põnevad väljakutsed. Õpetaja Merle on avatud, lahke, toetav, hooliv ja töökas. Tal on suurepärane toimetulekuoskus ja tema „leivanumber“ on koostöö.

Ka ennastjuhtivus ei ole selle õpetaja puhul võõras termin – ta täiendab end pidevalt, panustab mees-

konnatöösse ja kooli ning kogukonna ellu terviklikuna.

Tema enda sõnul on töös olulised sõbralikkus ja erisuste arvestamine. Ta on öelnud: „Soovin olla õpetaja, kes on südamlük, kannatlik, salliv ja koostöövalmis ja luua õpilastele turvaline, hea õpikeskkond ja tingimused tema arengu toetamiseks. Soovin panustada sellesse, et noore õpihimi ja uudishimu püsiks ka ajal, mil ta liigub järgmistesse kooliastmetesse“.

Tema eelmise aasta juhitud koosloomeprojekt: „Sotsiaalse ja emotsionaalse intelligentsuse arendamine“ pälvis tunnustust ning huvi mitmel tasandil. Ta suutis selle käigus liita õpilasi, õpetajaid kui ka lapsevanemaid.

Näpi kool – Triin Ploom

Ta on päikeseinimene: särav, loominguline, inspireeriv ja innustav. Klassiõpetajana eesmärgikindel, hooliv ja kannatlik. Ta on õpetaja, kes ei ole kinni väljakunenud arusaamades ja õpetamisviisides ning julgub katsetada erinevaid võtteid ja meetodeid. Alati on keskpunktis õpilane, tema eripära ja võimekus. Triin ei ole kuri ega karm, vaid kindla sõnaga, julgustav ja toetav. Laste hea läbisaamise ja koostöö nimel pingutab õpetaja iga päev, korraldades kõikvõimalikke meeskonnamaänge, arutelusid jms, sest ta teab, et heade suheteta on õppimine raske. Lapsed armastavad ja usaldavad teda. Ka vanemad usaldavad, sest õpetaja annab laste tegemistest neile põhjalikku ja analüüsilist tagasisidet. Vanemad on õpetaja ja kooliga ühes paadis, püüavad järgida õpetaja soovitusi ja ettepanekuid.

Kollektiivis on Triin eestvedaja. Eelmisel aastal oli ta õpetajate digioskuste ja robotika õpiringi juht. Tema innustamisel jõudsid robotid algklasside õpitundidesse, viidi läbi teemapühiseid pro-

jektipäevi. Ta on olnud ka õppimist toetava hindamise juurutaja – kolme aasta jooksul on tema eestvedamisel muutunud esimese kooliastme hindamissüsteem. Ikka mõtleb ta kaasa ja teeb ettepanekuid, kuidas koolielu säravamaks ja ladusamaks muuta. Viimati algatas kooli Facebooki loomise. Üks innustunud ja pühendunud õpetaja.

Rakvere valla aasta noorsootöötaja Lilian Lindmäe

Väga kogenud noorsootöötaja, kelle oskuste pagas on rikkalik, olgu tegemist käelise- või sportliku tegevuse või hoopis käitumisjuhiste andmisega. Ta on sõbralik suhtleja, kohusetundlik ja aktiivne kaasalööja meeskonnatöös. Ükski noor tema noortekeskuses ei jää märkamata. Ta julgustab, kuulab, toetab ning inspireerib noori. On alati olemas, kui mingi mure vajab lahendamist. Ta on teinud päevaalgustel, lõõn- nutud kaasa valla suurüritustel ja saanud hästi hakkama ka teisest rahvusest noortega. Suvel osales ta esimest korda maleva korraldamises. Õeldi, et lausa võttis ohjad enda kätte! Korraldamise ja elluviimisega sai ta suurepäraselt hakkama.

Meie koolide ja laste-aedade köökides on alati soe ja meeldiv toidu aroom, sest seal on köögivõlurid. Köögivõlurid teevad imet –

Köögivõlurid.

FOTO: MARIO MIKVERE

käed saavad soojaks, kõhud täis ja tuju heaks.

Täname teid, head võlurid köögis!

Aitäh maitsvate söökide eest, mida te iga päev valmistate! Ilma selleta ei tuleks head hinded, rekordid spordirajal ega kunstiteosed käsitöötunnis.

Rakvere valla köögivõlurid

Sõmeru lasteaed Pääsüilm

Mariia Gavryliuk on oma tööle pühendunud ning tema valmistatud maitsvate ja koduste toitide kohta sobib ütlus – nagu maal vanaema juures. Tema toidud on maitseterikkad ning tuntav on ukraina köögi eripära. Ta peab tähtsaks, et lapsel oleks alati kõht täis, siis on laps õnnelik!

Rita Mölderit iseloomustab julge pealehakkamine, sest 3 aastat tagasi lasteaias koka ametisse asumises oli kindlasti tubli annus eneseületamist. Väljakutse oli suur – ees oli ootamas matemaatika lapsi, kuid tulemus on suurepärane! Ta on köögis rõõmsameelne ning julge katsetaja, tema maitsvaid toite naudib iga väike ja suur!

Marju Kureson on suurte kogemustega ning oma iga-päevatöös väga pühendunud ja korrektne. Ta on esikohale seadnud tervisliku ja tasakaalustatud toitumise. Vaatamata pikale staažile ei ole see töö teda ammendanud, vaid ta leiab aina uusi ja põnevaid väljakutseid. Ta on kokk, kes on uudishimulik katsetaja ning kes teeb oma tööd ikka naerulsui, nakatades oma positiivsusega teisi!

Uhtna põhikool

Piret Laurimäe ja Heli-na Saaremäe on toidu- ja söögikultuur oluline kultuuri osa. Need on oskused, mida tuleb õppida ja harjutada. Tähtis pole ainult maitsev toit, vaid ka lugupidamine nende inimeste vastu, tänu kellele toit saab lauale. Toitumisharjumused on visad kujunema, raskesti muudetavad, vajavad teadlikku kujundamist ja kujunemine võtab aega. Meie inimesed arvestavad sellega. Teadlikult ja järjekindlalt pakutakse tervislikku ning täisväärtuslikku toitu. Nad

on sõbralikud, alati naeratus näol. Nende sujuv koostöö tagab hea atmosfääri kooli sööklas. Tunneme, et oleme sinna oodatud.

Näpi kool

Lehte Senka on heatujuline, kohusetundlik ja tasakaalukas meeskonnajuht. Olles ise täpne ja korrektne, nõuab ta seda ka kolleegidelt ja lastelt. Tahab alati parimat, arendab ennast, proovib uuenduslikke menüüsid.

Iraida Bolonenkova on terava maitsemeeliga, suurepärane kookide ja pirukate küpsetaja. Tegus ning rõõmus inimene, kelle toidud maitsevad suurepäraselt.

Irina Meier on hooliv ja naerata- abiline, kes püüab õpilaste ja kolleegide soovidele vastu tulla.

Lasila põhikool

Ulvi Kivimäe on rõõmsameelne, täpne, loominguline toiduainetega mängimises, oskab vaaritada maitsvaid toite: see ahjukala ja omlett kukuvad kohe eriti hästi välja. Keldrikorrusel ei saa me läbi naljata! Ulvi, huumor ja supikulp – need käivad kokku. Rõõmsameelne ja nobe perenaine ja mitmekülgsed menüüd rikastavad õpilaste igapäevast toiduvalikut ja kujundavad toitumisharjumusi.

Killu Udeküll on rahulik, abivalmis, koostööaldis. Ka Killul on naljasoonega oma suhe. Aeg-ajalt teevad Ulvi-ga krutskeid erinevatel kalendritähtpäevadel. Näiteks 1. aprillil on jõulud.

Sõmeru põhikool

Ave Holm on palju enam, kui ainult koolikokk. Tõeline köögivõlur, igati ettevõtlik ja eestvedaja. Mõned näited tema algatustest: Ave kokakool, südamesõbraliku aia rajamine, Maal elamise päeva koolikohvik, projektipäevad jne.

Talle sekundeerivad abilis- tena Ruti Kormik, kes ei ütle kunagi oma abist ära ja meie staažikaim köögivõlur Marje Schmidt.

Veltsi lasteaed-alkool Vaike Melnikov

Köögis toimetab vaikne Vaike. Kui naerab, siis köögis justkui särama on lõõnud päike. Ning tänu temale saab kõhu täis nii suur kui väike. Aitäh kokale, toit on meie mokale.

Rõõmsameelne ja tubli katsetaja, tänu kellele on huvitav, tervislik ja mitmekesine menüü. Tema toite igatsevad kolleegid ka puhkepäevadel.

Muusikalist-sõnalist ter- vitust pakkus koosseis Minu Isa Oli Ausus Ise, Margo Mitti ja Gaute Kivistiku ehk esinejanimedega Eino Süggu ja Einar Süggu!

Ühes valla nurgakeses ehk LASILAS

Rakvere vallas asub üks ütle mata armas ja tarmukas põhikool. Kool asub mõisamajas, selle kõrval on algkooli maja ning üle parkla minnes veel väike lasteaed. Pole ta nii merede ega mägede taga midagi, asub lihtsalt ühes valla nurgakeses ehk Lasilas.

Raamatukogude aasta raames osalesime 8. septembril üle-eestilises lugemistunnis, millest võtsid osa sajad eestlased. Kui pärast uurisin, kuidas läks, siis valdavalt olid emotsioonid positiivsed. Tore ju! Lugemiskoha said kõik ise valida – seega loeti laua taga, põrandal, diivanitel ja vaipadel pikutades. Hämmastas pigem see, et loeti oma laua taga, kuigi meie imearmsas mõisamajas on sopikesi ja tornikesi küllaga. Ju siis olid oma klass ja laud armsad. 9. klass luges ingliskeelset raamatut. Soovituslikult tuli kaasa võtta üks väike mõmmi.

Lugemistunni hetk endale. Gregor Potti.

FOTO: EVE KANGUR

Hommikujooga asendus sujuvalt lugemistunniga.

FOTO: LIIS OTSUS

II kooliastme õpilased osalesid üle-eestilises transpordiameti liiklusohutuse projektis, joonistades 14. septembril õpetaja Merle juhendamisel kooliümbrusesse tähtsaid teateid. Asfaldile sai kolmes kohas hoiatav kiri: PEATU – VAATA – VEENDU! Peatu siis, et vaadata, kas oled veendunud enda ohutuses. Aktiivsed osalejaid premeeris transpordiamet huvitavate meenetega.

PEATU-VAATA-VEENDU.

FOTO: MERLE PÕESASTE

Kooli spordipäev toimus 21. septembril. Kooli ümbrus täitus rõõmsa liikumise ning reipa rahuloluga, sest pingutades sai ennast ületada. Juba Karl Ernst von Baer ütles, et oleks tore kui nooremad lapsed saaksid algõpetuse maal, väiksemates koolides ning värskes õhus liikumine tugevdab organismi. Õpetaja Kristjani eestvedamisel ja teiste õpetajate kaasabil tehti sporti ja võisteldi.

1.–9. klassi õpilastest moodustati neli segavõistkonda. Nooremad said võrdsete võistkonnaliikmetena osaleda koos vanemate klasside õpilastega ja vanemad jälle omakorda innustada väiksemaid. Meeskonnad võtsid mõõtu kaugushüppes, 30 meetri jooksus, mäe teatejooksus, palliviskes ja uues Lasila kooli võistlusalas – rippumises. Viimasel alal tegid

väiksemad suurematele silmad ette. Väga hästi õnnestunud päeva eest tuleb esmalt tänada osalenud õpilasi, kes andsid võistkonna ja enda nimel maksimumi. Spordipäeva muutsid eriti meeleolukaks õpetajad Gea, Ruth, Meelis-Lauri, Merle, Anu, Tiina ja Triin, kes olid veatud kohtunikud ja õpilaste kõige suuremad innustajad. Ühtsus on see, mis muudab päeva eriliseks!

Soovin, et 2023. aasta sügisel avaneb koolil taas võimalus korraldada selline sportlik päev. Siis toome sisse järgmise uue spordiala – köieveo.

On puhas rõõm see mäkketõus ... Merili Kurvits ja Anna-Liisa Ots.

FOTO: ANU ÕUNAP

22. septembril pakkisid kokad õpilastele lõunasöögi kaasa ja järjekordne bussisõit Lahemaa looduse päevale võis alata. Terve koolipäev möödus 5.–7. klassi õpilastele Käsmus. Seal ootas ees 4,2 km rada, mida läbiti viieliikmeliste meeskonnadana. Kontrollpunktides ootasid tegevused erinevatelt keskkonnahariduse pakkujatelt. Rajal olid ka mõned mehitamata punktid iseseisvate ülesannetega. See oli parim viis kogeda erinevaid võimalikke loodushariduslikke tegevusi ja teemasid Lahemaal.

Pea uusi Käsmu tarkusi täis. 5.–7. klass.

FOTO: ANU ÕUNAP

Maailmakoristuspäev sai meid kätte 23. septembril Vainupeal, kuhu olime ennast ka ametlikult registreerinud. Päevast võttis osa kogu Lasila koolipere. Põhirõhk oli märkamatul pisiprügil, mida tuli koguda kasutatud leivakotikestesse ning seda me ka järgisime. Poleks elus arvanud, et ühe koni leidmine võib nii õnnelikuks teha! Ju oli selles süüdi päeva kontekst ja maailmakoristuspäeva üleskutse. Mitu tundi tõsist otsimist päädis lõunaga rannal. Väike grill vorstidele, kokkade kaasapakitud kartulisalat ja termosetäis sooja kakaod olid lihtsalt ülimaltivad. Meil on komme, et väljasõitudele võtavad kõik ise nõud kaasa. Me ei tooda prügi juurde. Samuti tellisime ka ilusa ilma, mererannas polnud tuuleõhkugi, oli ainult päike, luigid ja hunnitu merevaade. Elamust pakkus veel kohalik kalamees, kes meie silme all võttis võrgust välja megasuure

Kas leidsidki mahavisatud suitsukoni. Maailmakoristus Vainupea rannas. Karin, Eleonor ja Aurelia 3. klassist.

FOTO: EVE KANGUR

lõhe ja oli lahkesti nõus lähemale sõudma, et lapsed seda ilmaimet näha saaksid.

Kuna oli sügise esimene päev, siis tervitasime sügist oma valmistatud rannakaartidega.

Uute uiskude kogumisfond alustab.

FOTO: MARJA-LIISA MÄNNIK

24. septembril Uhtnas toimunud Rakvere valla Maal elamise päeval kogusime raha koolile uiskude ostmiseks. Meil on mõisa juures 2 tiiki ja ägedaid uisutalvi mäletame mitmeid.

Laadalsed said meie boksis kahe euro eest suurt loosirastat keerutada, lunastades sellega õpilaste poolt valmistatud. 1. klass valmistab soolaseid ja magusaid küpsiseid, 2. klass pakkus kaunistatud purkides õunamoosi, 3. klass meisterdas roosilõhnalisi seepe, 4. klass villis kaunistatud purkidesse õunamahla, 4.–9. klassi õpilased meisterdasid võinuge. Meil läks äriaga väga hästi, kogusime 226 eurot. Samas oli rõõm kohtuda endiste õpetajatega, vilistlastega ja meie oma õpilaste peredega. Aitäh kõigile!

Tagasi Kooli raames kuulasime loengut „Internetiturvalisus“. Meie endine õpilane ja praegune veebikonstaabel Getter Kangur rääkis, kuidas nutiajastul toime tulla, sest varitsevad ohte on nähtavaid ja nähtamatuid. Ettevaatlik tuleb olla absoluutselt kogu aeg, sest pätidki lähivad hommikul tööle oma patuseid mõtteid realiseerima. Getter jagas hulgaliselt õpetusi ja lihtsamaid nippe interneti turvalise kasutamise kohta. Põneva kohtumise lõpetuseks kinnistati saadud teadmised Kahooti mängides.

Oktoobrikuu on pakkunud meile ka teatrit ja muusikat. Küläs käis nukuteater Nipitiri etendusega „Kapsamamma võluuad“. Etenduses oli hulgaliselt tegelasi ning sisu ise meelde jääv ja põnev. 4. klassi õpilased arvasid, et see oli naljakas, õpetlik ja meeldiv. Ühele tüdrukule avaldas muljet haldjas, kes aiale võluloitsu peale pani ja kapsavargaid karistas. Veel märgati näitlejate oskust nukkudega mängida ja naljakaid hääli teha. Need suurepärased nukud olid näitlejate endi õmmeldud. Õpetajate lemmikuks osutus üllilane vihmauss. Nipitiri näitlejad olid Kaidi Kalmet ja Kaupo Kallikivi. Suur tänu!

Õpetajate päeva üllatusesinejaks oli Muusikute kollektiiv „Äge Brass“, kes haris meid teadmistega nii muusika kui ka instrumentide vallas. See oli tõesti meeleolukas.

Äge Brass.

FOTO: EVE KANGUR

See oodatud 5. oktoober ehk õpetajate päev täis vahvaid tunde, tegevusi ja omamoodi õppimisi.

Õpetajaks saamine sai nii mõnelegi reaalsemaks sooviks. Jõudu! Samuti leidis selle päeva „õpetajate“ seas imestajaid, kuidas üldse on võimalik põhikoolis õpetaja olla.

Jõudu ka neile!

Maarika Tamm on ka päris õpetaja ametikoolis.

FOTO: LIIS OTSUS

Osavusmäng pakkus pinget.

FOTO: MARY-HELIISE TÄHTVÄLI

4. klass osales koolisisese ettelugemise eelvoorus, mis toimus 12. oktoobril lugemissaalis. Publikuks olid 1.-3. klassi õpilased. Selle aasta teema oli „Ühes väikeses Perviku raamatus“ ja katkend raamatust ei tohtinud ületada kolme minuti piiri.

Žüriis olid Therese Marii Kangur, Marten Zubarev ja Grete Otsmaa ning õpetajad Ruth Kapper ja Kadi Prants. Ette lugemise tase oli niivõrd hea, et žürii pidi hoolega plusse ja miinuseid ritta seadma. Võitjaks kuulutati Jan Eduard Inno, kes astus üles maakonnavoorus ja saavutas seal auhinnalise II koha. Önnitleme väga hea tulemuse eest! Aitäh õpetaja Tiinale, kes õpilasi ette valmistas.

Ette lugemise võistluse maakondliku vooru II koht Jan Eduard Inno.

FOTO: TIINA RUMM

Toimusid ka Lasila põhikooli õpilasesinduse valimised. II ja III kooliaste hääletasid oma lemmikute poolt, kelleks osutusid Hannes Randviir, Kirke Helene Kangur, Kadri Põldoja, Hugo ja Gregor Potti, Oliver Lauri ja Jan Eduard Inno. Peale vaheaega läheb sisuliseks tööks, kinnitatakse põhikiri ja valitakse juhtfiguur. Hääletuse korraldas õpetaja Kristjan Saluvee.

Enim hääli saanud õpilasesinduse liikmed.

KADI PRANTS, EVE KANGUR, LIIS OTSUS, KRISTJAN SALUVEE
Lasila koolist

SÕMERU KOOLI TEGEMISED Leivanädal – edendame tervist

KADI MURAKAS
huvijuht

Tervist edendava koolina tahame ikka aeg-ajalt õpilastele pakkuda midagi sellist, mis võib-olla, et kodudes juba unustusse vajub. Näeme ju igapäevaselt söögivahetundides, kuidas paljud lapsed enam leiba ei söö või ei proovi. Leib aga on meile ja meie laste tervisele hea.

Veebiportaali Tervisliktoitumine.ee ütleb, et kõige kasulikum oleks süüa täistera rukkileiba, sest selles on häid B-rühma vitamiine ning selle töötlemata teradest saame kätte ka E-vitamiini, paraja koguse tsinki, mineraalaineid ja isegi taimset valku.

Oktoobrikuu teine nädal oligi meil leivale pühendatud.

Degusteerimas.

FOTO: KADI MURAKAS

Tutvusime leiva ajaloo, degusteerisime poe- ja koduleibasid ning söime supi kõrvale leivamagustoite. Alustuseks degusteerisime igal vahetunnil Leibur AS saadetud tooteid. Lemmikuks hääletati kaerasai, mis on gluteeni-, nisu- ja laktoosivaba, väga pehme ja meenutab oma olemuselt täitsa klassikalist saia, aga

on sisalduva kaerajahu tõttu palju tervislikum. Leibadest oli jätkuvaks lemmikuks teada-tuntud Rukkival, mida nüüd müüakse ka idandatud teradega. Erilisemaks maitseks pakusime proovida puuviljapala, mis sisaldas jõhvikaid, aprikoositükikesi ja erinevaid seemneid ning sobis imehästi meie koka Ave

meisterdatud punapeedikikerherne võileivamäärdega.

Järgmisel päeval oli koduleibade kord. Eelnevalt olime koolipere ja kogukonna seas teinud üleskutse leivaküpsetajatele, et meil ikka degusteerimispäeval midagi pakkuda ka oleks – ja oli. Pärast esimest tundi, kui kõik leivad olid lahti lõigatud ja võiete alla sätitud, lõhnas kogu koolimaja kui värske pagarikoda. Toodud koduleibadele määrisime peale taluvõid, Ave tehtud muna- võid ja rohelist maitsevõid tilliga. Iseküpsetatud leivad olid nii head, nii värsked, seest mõnusalt pehmed ja pealt krõbedad. Iga toodud küpsetis oli omanäoline ja natukene teisest erinev, rikkalikku koostise ja tervislike komponentidega. Siit-sealt oli kuulda, et kilu jäi veel leivalt puudu, aga muidu oldi väga-väga rahul.

Ettevõtmisi täis ettevõtlusnädal

KADI MURAKAS, huvijuht
MERIKE SÕMERMAA,
ettevõtlusõpetaja

Kuidas oleks veel parem ilusat ja kuldset oktoobrikuud alustada, kui ikka ettevõtlikult. Terve ettevõtlusnädala vältel oli Sõmeru koolis avatud raamatukogude aastale pühendatud kokaraamatute näitus, kuhu töid raamatuid nii ettevõtlilikud neljandikud kui paljud õpetajad ja koolitöötajad. Näitus sai igati uhke, kokku 95 eriilmelist ja erinevast ajastust raamatut, vanim kokaraamat oli lausa aastast 1939.

Teispäeval toimus aga juba ettevõtluskohvik. Siis sai oma esimese müügikogemuse Sõmeru kooli 4. klass ehk meie kooli ettevõtlilikud neljandikud. Müügilauad olid täidetud hea ja paremaga, mis kõik väga isuäratavad välja nägid. Igal va-

hetunnil oli sigimist-sagimist küllaga – kes valis, kes ostles, kes nautis oma ostu. Igal juhul on ettevõtluskohvikud meie kooliperes väga populaarsed.

Ettevõtlusnädala sisse mahutus ka alati oodatud õpetajatepäev, mil õpetajad ise saavad puhata ja õpilased nende kingadesse astuda. Kingad kunagi päris parajad ei ole, aga kõnnitud saab neis ikkagi. Koolitunnid said igatahes antud ja isegi koolikontsert „Äge Brass“ päeva ära mahutatud. Nii asendusõpetajad kui õpilased jäid päevaga rahule ning nii mõnigi neist kuulis vaid kiidusõnu. „Päris“ õpetajad seevastu aga saadeti hoopis Viinistu Kunstisadamasse õppe- ja kultuurireisile, kus sai tutvuda huvitavate teoste ja erinevate taieestega.

Nädalale panime punkti ägeda projektipäevaga, sest siis jõudis lõpule üle-eestiline ettevõtlusnädal, mille slogan

FOTO: KADI MURAKAS

„Tandem ettevõtluses. Üksi areneb kiiresti, koos kaugeemale“, mis lausa sundis külalisi kutsuma, et midagi lahendat üheskoos ette võtta. Projekti-päeva aitas vedada Lääne-Viru arenduskeskus, kaasa löi Lääne-Virumaa keskraamatukogu ning kokku tulid erinevad ettevõtlilikud koolid üle Lääne-Virumaa.

Ettevõtlus on iga riigi üks oluline tugisammas – nagu raamat hariduse ja kultuuri

kandjana. Raamat oli ka selle päeva keskne tegelane. Meil oli siia virnadesse suur hulk oma esimese elu ära elanud raamatuid kogutud, millele ettevõtlilikud noored said nüüd uue elu anda. Valminud taiesed läksid novembriks Lääne-Virumaa keskraamatukokku näitusele, et õpilaste lennukad ideed saaksid levida ja teisteski lugejates huvitavaid mõtteid tekitada.

Uus õppeaasta uute õpirännetega

VIRVE ONG,
direktor

Oktoobri teisel nädalal viibisid neli Sõmeru kooli täiskasvanud õppijat Hispaanias õpirändes. Õppereis sai teoks tänu Erasmus+ toetusele. Projekti periood kestab 18 kuud ning selle jooksul viivad enda valitud õpiränded ellu 10 õpetajat.

Esimesel õpirändel osalenud õpetajate Tuuli ja Kairi kursuse teemaks oli Digital Classroom (digitaalne klassiruum), kus õpiti looma audiovisuaalseid interaktiivseid tegevusi ning kasutama koostööks pilvepõhiseid tööriistu. Õpetajad said täiendada oma digipädevusi ja IT-alaseid teadmisi ning koolituselt võeti kaasa mitu oskust ainetundide rikastamiseks ja kolleegidele jagamiseks. Koolijuhhi Virge ja õpetaja Tiina koolituse pealkiri oli Green Future ehk roheline tulevik. Peamiste teemadena vaadeldi ringmajandust ja prügikäitlust, analüüsiti

toodete brände ja pakenditel esitatud informatsiooni ning õpiti kasutama äppi, mille abil on poes võimalik analüüsida toidukaupade tervislikkust. Suuremat tähelepanu pöörati liigse suhkrutarbimise vältimisele. Analüüsiti toodete tajutud ja planeeritud vanemist ning osalejaid pani tõsiselt mõtlema fakt, et elu jooksul toodab inimene prügi oma kehakaalust 600 korda rohkem. Tutvustasime osalejatele isiklikku kogemust ringmajanduse ja jäätmekäitluse korraldusest Eestis ning rääkisime kodumajapidamises toidujääkide komposteerimisest. Koolitaja ja õpipartnerite huvitatusest järeldasime, et Eestis on prügimajandus päris hästi korraldatud. Ühtlasi hakkus koolituse teema väga hästi rahvusvahelise strateegilise koostööprojektiga „Together for a Green Future“, milles Sõmeru põhikool on partneriks, ning järgmisel koostöökohtumisel Itaalias, kus osalevad kaks meie kooli õpetajat ja neli õpilast, on meil võimalus õpitut jagada.

FOTO: VIRVE ONG

Koolituspäevade jooksul saime aega ka silmaringi laiendada. Küllastasime kahte kindlust, Picasso muuseumit, nautisime linnavaateid City Tour bussist ning kasutasime koolitusfirma pakumist piirkonna vaatamisväärsus-

tega tutvumiseks. Küllastasime väikest mägiküla Frigilianat, Nerja koopaid ja samanimelist väikelinna, saime aimu hispaania elustiili ja toitumisharjumustest. Viimase puhul hakkasime kiiresti igatsema musta leiba, suppi, kodujuustu ja keefiri.

Sõmeru kooli järgmine õpiränne toimub novembris ning see viib huvijuhi Kadi ja õpetaja Mirelli Sitsiiliasse tutvuma mitteformaalhariduse õpetamise meetodite ja strateegiatega.

Imeline punapõskne õun

Sügis on imeline aasta-aeg. Tundub, et aedades käib ringi võlu. Nagu võluväl on porgandid ja peedid mulla seest välja paisunud. Aias ringi jalutades on puualused õunu kuhjas täis. Nii otsustaski Veltsi lasteaed-alkkooli pere teha seda, mida ikka õunauputuse puhul tehakse. Mis sügis see on, kui õunamahla ei saa. Iga laps teab, et ise tehtud kodune õunamahl on parim jook maailmas.

Lasteaed-alkkooli õuel seistes ja toimuvat eemalt vaadates tundus, et kõik juba teavad juhendamiset, kuidas õunamahla pressitakse. Koolilapsed olid nagu väikesed töökad sipelgad ning korjasid usinasti õunad kastidesse ja korvidesse. Mõni jõudis suure töö kõrvalt paar õunagi ära süüa.

Seekord teadsid lapsed täpselt, kuidas mahlategu käib. Kõigepealt tuleb õunad ära pesta ja purustajasse visata. Viimasena tuleb kõige põnevam koht. Selleks on õunapurust mahla pressimine. Selle tegevuse juures läheb palju jõudu vaja, kuid mis saab veel põnevam olla kui näha, kuidas mahl ämbrisse voolab.

Iga laps meie majas teab, et päris asjade tegemisel on hoopis suurem võlu ja ise tehtud õunamahl maitseb palju paremini. Mahlategu on aastatega selgeks saanud.

Lastel ja täiskasvanutel tekkis mahla tegemise ajal küsimus, et kuidas kasutada mahlapressist allesjäänud õunapuru. Kas visata komposti või valmistada näiteks õunapüreed? Või hoopis kuivatada ahjus ära ja teha õunakrõpse? Lastel olid suured teadmised, mida kõike on võimalik õuntest valmistada. Järgmiseks aastaks tekkis palju uusi ideid, mida järele proovida. Seega võib juhtuda, et edaspidi keedame koos lastega hoopis moosi või kuivatame õunad vitamiiniampsudeks.

Kuna lapsed olid õunapuudele head aednikud ja korjasid kõik õunad ära, siis on lootust, et järgmisel aastal on samuti hea õunasaak.

KERSTI KUUSALU
Tibude rühma õpetaja

FOTO: KERSTI KUUSALU

FOTO: ANNE NAGEL

FOTO: KERSTI KUUSALU

KÄSITÖÖ NÄITUS – MÜÜK

5. - 9. DETSEMBER

LEPNA RAAMATUKOGUS

E., T., N., R.: 10:00 - 18:00, K.: 12:00 - 19:00

21. - 30. november võtame vastu käsitöömeistrite töid.

Täpsem info: Rakvere Valla Sõnumid NR. 10 ja raamatukogu FB lehel

Toetage oma koduvalla käsitöölisi jõulukinkide ostmisega.

Raamatukogu tel: 3233617

RAAMATUKOGUDE AASTA

Kohtumine lastekirjanikega

12. oktoobril külastasid Sõmeru ja Uhtna raamatukogusid lastekirjanikud Kadri Hinrikus ja Jaanus Vaiksoo ning illustraator Kadi Kurema. Kohtumistest võtsid osa Uhtna kooli 1.-4. klassi ning Sõmeru kooli 1.-6. klassi õpilased.

Sel ajal, kui kirjanikud oma raamatutest rääkisid ja laste küsimustele vastasid, joonistas Kadi pilte. Kõik pildid said autogrammid juurde ja rändasid Sõmeru põhikooli. Üks vahva illustratsioon Sõmeru raamatukokku ja üks Sõmeru keskusehoonesse.

FOTO: SIIRI SAARMETS

Sõmeru raamatukogu hoidistekonkurss

FOTO: REELIKA KIRSIPUU

26. septembril degusteerisime raamatukogus hoidistekonkurssile saadetud hoidiseid. Žürii, koosseisus teada-tuntud toitumisspetsialistid Ave Holm ja Siiri Kohver, aitas valida välja 25 erinevast valikust eelistatamad. Otsustada oli raske, sest kõik tooted olid nii väga maitsvad. Kummardus kõikidele tublidele perenaistele!

Tulemused:

Parim magus hoidis „Küllü tikrimoos“ (Küllü Hallik-Vilu)
Parim soolane hoidis „Sõmmi Reeda letšo“ (Reet Simson)
Kõige uuenduslikum hoidis „Pihlaka marmelaad“ (Jaana Ant)
Kõige kaunim hoidis „Kõrvitsa-astelpaju moos“ (Inge Liivak)
Rahva lemmik „Mõmmikute õunamoos“ (Sõmeru lasteaia Mõmmikute rühm)
Parim kurk „Kerge vürtsiga kurk“ (Kille Kruuv)
Hoidiste klassika „Mädarõikasalat“ (Linda Hein)
Konkursi üllataja „Suvikõrvits piparmündiga“ (Neeruti Mõis)

Käivitus üleriigiline raamatukogude laenusplatvorm Mirko

Sõmeru raamatukogu koos Lepna haruraamatukogu ühinesid üle-eestilise laenusplatvormiga Minu Raamatukogu (MIRKO), mis on enam kui miljoni raamatuga uus üle-eestiline laenusplatvorm, mille vahendusel saab soovitud raamatu või noodi tellida pakiautomaati või kulleriga koju.

Kui raamatukogu või raamatukapp jääb kaugele või ei saa raamatukokku minna selle lahtiolekuaegadel, siis MIRKOst on kindlasti abi.

Raamatud saab tellida pakiautomaati (6€) või kulleriga (18€). Tasu sisaldab ka raamatute tagastamist. Raamat jõuab tellijani

2-4 päevaga. Korruga saab tellida 5 raamatut 21 päevaks, tähtaja saabumisel on võimalik tellimust pikendada. Tellimiseks tuleb registreeruda laenusplatvormi kasutajaks ja sisselogimisel kasutada riiklikke autentimisvahendeid. MIRKO kasutajaks saavad kõik ID-kaardi, mobiili-ID või Smart-ID omanikud alates 13-eluastast. Esmalt tuleb end aadressil www.mirko.ee sobiva autentimisvahendiga tuvastada ja registreerida kasutajaks.

Head katsetamist ja raamatute tellimist!

ENE TAMM
Sõmeru raamatukogu
direktor

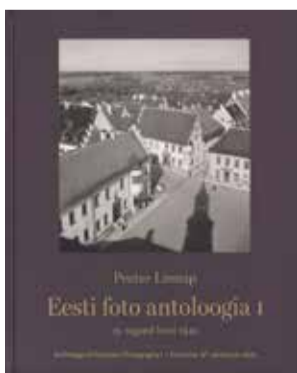
MIRKO

RAAMATU-UUDISED

Uhtna raamatukogu direktor Inge Pikkoja soovitab

Peeter Linnap „Eesti foto antoloogia“ I ja II osa

Dagmar Geisler „Ma teen kõike vasaku käega“

Käes on aasta kõige müstilisem aeg. Pikad ja pimedad sügisõhtud on õige aeg koduse fotopärandi korrastamiseks. Nii mõnigi kord pole vana foto kohta teada muud, kui fotograafi nimi, mille abil on võimalik määrata pildi ajastut. Eesti foto ajaloo ja põnevaid fakte fotograafide elulugudest leiab Peeter Linnapi raamatutest.

Virumaa ühe tuntuma fotograafi Carl Sarapi sünnist möödub tuleval aastal 130 aastat. Väga pikalt arvati, et Carl Sarapi sünniaasta on 1892, kuid nüüdseks on selgunud, et õige on 1893. Meie kodudes levinud Carl Sarapi fotode taga on aga hoopis Maria Triefeldti nimi. Miks? Õige vastus „Eesti foto antoloogia“ I osa 480. leheküljel.

Kõik lapsed ei ole ühesugused. 13. augustil tähistatakse „Rahvusvahelist vasakukäeliste päeva“.

Miks on mõned inimesed vasakukäelised ja teised paremakäelised? Kuidas märgata vasakukäelist last enda kõrval ja kuidas tema elu mugavamaks teha, sellest kõigest saab lugeda raamatust „Ma teen kõike vasaku käega“.

Fakte Eesti raamatukogudest:

871 raamatukogu
13 miljonit laenutust aastas

6,9 miljonit külastust aastas
704 900 lugejat aastas
30,8 miljonit teavikut

Itaalia kinkis hõbedad

ANDRES LILLEMÄGI
treener

Näpi kooli korvpallipoisid said Itaalias, Sansepolcros rahvusvahelisel korvpalli turniiril kaela hõbemedalid.

Septembrikuu valla lehest saime lugeda Näpi poiste ettevalmistustest Itaalias toimuvast ühendatud meeskondade korvpalliturniiriks. Turniiril osalevad eriolümpia sportlased (intellektipuudega) ja partnerid. Tehti koostööd ja ühiseid treeningtunde Kunda poiste ja nende treeneri Jaak Jalakaga, mis päädis rõõmusõnumiga võistkonna osalemisest turniiril.

Algasid treeningud, mis tipnesid Kurgjärve laagriga, kus oli kohal kogu meeskond. Treener Jaak ütles, et kui Kurgjärve laagrit poleks olnud, oleksime olnud viiendad, kui mitte kuuendad, sest turniiri ei kohanud. Päril julmaks andmiseks läks septembris, kus kaks korda nädalas, üks kord Kundas, üks kord Näpil käisid trennid. Viimase treeningu tegime

Korvpallimeeskond.

FOTO: ERAKOGU

Kundas 12.10, päev enne äralendu.

Turniir Itaalias algas divisjonimängudega, seda küll vanemate meeskondade seas, sest sinna olid kogunenud võistkonnad kolmes erinevas tasemes. Meie meeskondade seas oli tase üpris ühtlane, ainult Leedu oli peajagu teistest üle ja Prantsusmaa oli kõige nõrgem. Neli meeskonda olid peaaegu samast puust. Meie esimeseks mänguks oli mäng lähinaabrite lät-

lastega. Võitsime! Üks võit taskus läksime vastu teisele matšile Prantsusmaaga. Võitsime mõlemad mängud ja olime oma grupi esimesed, meie, B grupi teine ja A grupi teine vahetasid kohad ja lahti läksid alagrupimängud, pärast mida juba kohamängud. Leedu ja Eesti tulid oma alagruppides esikohale, mis tähendas et finaalis kohtuvad nemad. Saksamaa ja Läti mängisid kolmandale ja neljandale kohale ning Prantsusmaa

ja Itaalia viiendale kuueandale kohale. Lõpuks võitis turniiri Leedu, kuid Eesti poistega võis väga rahule jääda. Ja milliseid elamusi poisid said! Paljudele Näpi poistele oli esimene kord lennata, esimene kord käia välismaal, esimene kord võistelda sellisel turniiril, esimene kord süüa iga päev makarone jne. Aitäh sellise võimaluse eest Rakvere vald, Anija vald, Rakvere linn, Kadrina vald, Vinni vald ja Viru-Nigula vald.

Potsataja ja krokodill Gena käisid kõrvitsarallil

Rallitajad.

FOTO: SIIRI KOHVER

SIIRI KOHVER
spordi- ja terviseedenduse spetsialist

15. oktoobril toimus Sõmeru aleviku terviserajal juba kolmandat korda heategevuslik kõrvitsaralli. Ettevõtmist soosis ka päikeseline sügisilm, mis tõi rallile 11 võistkonda. 1,5 km pikkuse raja läbimiseks oli vajalik isikliku kõrvitsa olemasolu. Võistlejate ettevalmistus oli olnud põhjalik ja kuuldus meie toredast üritusest oli jõudnud kaugemale, sest rajal võistlesid isegi krokodill Gena ja Potsataja. Lisaks oli sellel aastal rajal ka päris elus kõrvits. Ralli võit kuulus ajaga 6:38 võistkonnale Rohuaia Kõrvitsad (Kersti Naarits ja Marit Hiiemaa),

teise koha saavutas Sõmeru noortekeskuse võistkond (Taisi Neeme) ajaga 7:43 ja kolmas koht kuulus võistkonnale Loore (Loore Talalaev) ajaga 8:13.

Kuigi Kõrvitsaralli peamiseks eesmärgiks on koguda loomaaia loomadele köögivilju, ei tehta üritusest osavõtuga head mitte ainult Tallinna loomaaia asukatele vaid ka iseendale – jooksuring värskes õhus koos pere ja sõpradega – võrdub rohkelt positiivseid emotsioone ja eduelamusi.

Selle aasta saagiks oli 23 kõrvitsat. Lisaks kõrvitsatele täitus kogumiskast õunte, peetide ja porganditega. Nii tore on näha, kuidas särasilmised lapsed tulevad porgandi või õunakotid käes ja saavad tervistusi loomaaialoomadele ning soovivad head isu.

Transportitööline Siiri Kohver.

FOTO: ANNIKI INNO

29. oktoobril toimus Tallinna loomaaia suur iga aastane kõrvitsapidu, kuhu jõudsid ka heategevuslikule kõrvitsarallile toodud aiasaadused. Kogutud köögiviljad pakuvad loomadele mitmekesist söögilauda, rikastavad elukeskkonda ning pakuvad põnevust, mängulust ja uudistamist. Väärt maiustustest tunnevad rõõmu väga paljud asukad – suurtest elevantidest väikeste hiirteni.

Fredy inglise keel kutsub keelt õppima!

Fredy inglise keele ring on oma nime saanud nuku järgi, kes võtab igast tunnist osa ning köidab laste tähelepanu. Koos ringi juhendajaga õpetab Fredy lastele ingliskeelseid sõnu ja väljendeid. Fredy huviringid toimuvad üle Eestimaa nii 4–7-aastastele lasteaialastele kui 1.–2. klassi koolinoortele. Ringi eesmärk on tekitada huvi võõrkeelte õppimise vastu ja edendada eneseväljendusoskust, tehes seda kõike läbi lõbusate mängude ja kaasahaaravate laulude. Kasutame tunnis ka spetsiaalselt meie õppekava järgi väljatöötatud Fredy töövihikuid, mis aitavad lastel tunnis õpitu läbi käelise tegevuse veelgi paremini meelde jätta.

Fredy inglise keele ring alustas sel õppeaastal oma 14. hooaega. Oleme Rakvere linnas ning selle läheduses tunde läbi viinud nii lasteaedades kui ka koolides. Samuti oleme korraldanud lastele mitmeid vahvaid suvelaagreid, mille tagasiside on alati olnud suurepärase. Just tänu sellele soojale vastuvõtule otsustasime sel aastal avada kaks avatud rühma Sõmeru noortekeskuses. See tähendab seda, et nüüd on võimalus kõikidel lastel, kelle õppeasutuses Fredy inglise keele huviringi rühma ei ole, samuti meiega liituda!

Ootame igal teisipäeval Sõmeru noortekeskusesse kell 17–17.40 lasteaialapsi vanuses 4–7-aastaseid ning kell 17.45–18.30 1.–2. klassi koolilapsi meiega inglise keelt õp-

pima. Sõmeru noortekeskuse tunnid on seda erilised, et huviringi juhendaja on iirlanna, kelle emakeel on inglise keel – nii on lastel imetore võimalus olla iga nädal täiesti ingliskeelses keskkonnas. Lisaks kontakttundidele on saavad kõik liitujad ligipääsu meie vahvatele videotundidele ning võimaluse tunnist puudumise korral osaleda pühapäeviti üle-Eestilises Zoomi tunnis. Ringitasu on 24€/kuus. Kõikidel huvilistel palume huviringi registreerida meie kodulehel www.fredyke.ee.

Lisainfot ringi ja meie tegemiste kohta leiab Fredy kodulehelt ja sotsiaalmeediast nii Facebookist (Fredy inglise keel) kui ka Instagramist (fredy_inglisekeel).

Kohtumiseni tundides!

AIKE-MARIS MÜRSEPP
õppealajuhataja

Vaimse tervise ennetustöö projektid Rakvere valla koolides

Oktoobri alguses alustasime Sõmeru põhikooli 2. ja 4. klassis, Uhtna põhikooli 3., 5. ja 6. klassis, Lasila põhikooli 3. ja 4. klassis ning Veltsi lasteaed-alkooli 1.–4. klassis vaimse tervise ennetustöö projektiga. Tegevust toetatakse Norra finantsmehhanismidest „Alaealiste erikohtlemise süsteemi loomine“ projekti raames.

Vaimse tervise ennetustöö projekt aitab lastel omandada sotsiaalseid oskusi, toimetulekut probleemidega, konfliktilahendust, parandada omavahelisi suhteid ning vähendada kiusamist.

Sotsiaalsete oskuste tunde juhendavad Kristiina Isand-Savinski ning Maia Kärkla. Projekti raames saavad vestlusringidest osa ka õpetajad ja lapsevanemad.

Kestvus projektil on läbivalt õppeaasta jooksul kuni aprilli lõpuni. Täpsemat infot saab sotsiaalkaitse ennetustöö spetsialist Eneli Baumann käest eneli.baumann@rakverevald.ee või telefonil 5190 3010.

Muutused Sõmeru perearstiabis

Sõmeru perearstiabis on toimunud muutused. Alates 1. oktoobrist pakub Rakvere valla elanikele esmatasandi tervishoiuteenust ehk lihtsamalt öeldes perearstiabi Viru Perearstid OÜ. Praksist nimetame me Sõmeru Perearstikeskuseks.

Inimeste jaoks suuri muutusi ei toimu. Tegutseme senisel pinnal Kooli 5 Sõmerul. Personal on sama. Dr Suurkivi on Sõmerul nimistuga töötanud aastast 2013. Dr Adamson, kes on nüüd nende inimeste perearst, kes varem kuulusid pensionile jäänud dr Uuetalu nimistusse, on oma peremeditsiini residentuuri teinud Sõmerul ning on enamuste patsientidega juba tuttav. Meie raudvara: õed Egeli Puhilas, Marje Sapar, Merike Sild ja värskema verena kevadel meiega liitunud Tiia Kirss jäävad meie meeskonda edasi. Ämmaemand/pereõde Kadi Jõhve jätkab vastuvõtte, nagu ka füsioterapeut Rando Maamägi.

Telefoninumber keskusel on endine 322 0518. Telefonile vastavad õed, kel on pädevust teha haigete triaazi ehk otsustada kes, kui kiiresti, mis vormis (kontaktvisiit või kaugvastuvõtt) ja kelle vastuvõttu (õde või arst) inimene vajab.

Uus on e- postaadress: ode@someruperearstikeskus.ee

Uus on koduleht: kui otsingu-mootoris Sõmeru Perearstikeskus sisse toksida, siis avaneb koduleht <https://someruperearstikeskus.ee/>

Uus on ka see, et oleme liitunud üleriigilise digiregistratuuriga <https://digiregistratuur.ee>

Esiälgu saab digiregistratuurris meile registreeruda COVIDi vastu vaktsineerimiseks – nii vaktsineerimise alustamiseks

Sõmeru Perearstikeskuse kollektiiv.

FOTO: HELIN KULLA

kui tõhustusdoosi saamiseks ja HPV (emakaka elavähi) sõeluuringuks.

Oluline on rõhutada, et nendele teenustele VÕIVAD PÕRDUUDA KA NEED, KES EI KUULU MEIE NIMISTUTESSE JA KA NEED, KEL POLE RAVIKINDLUSTUST.

Väga julgustame kõiki naisi läbi elukaare pöörduma meie ämmaemanda vastuvõtule. Perearstikeskuses töötava ämmaemanda pädevuses on seksuaalreise alane nõustamine (rasedusvastaste meetodite alane nõustamine, seksuaalsel teel levivate infektsioonide ennetamine, üleminekueaga seotud muutused) ja muudugi kõik teemad, mis on seotud rasedusega: raseduse planeerimine, diagnoosimine, normaalraseduse jälgimine, sünnitusjärgses perioodis naise nõustamine, imetamisnõustamine, vastsündinu jälgimine.

Nii dr Suurkivi kui dr Adamson tegelevad tubakast loobumise nõustamisega ja seda teenust saab osutada ka ravikindlustamata isikutele.

KODUKORRAST

Meie keskuse kodukord on leitav meie kodulehel, südamest palume sellega tutvuda. Toome siinkohal ära põhilised punktid.

- Palume perearstikeskusesse kohale tulla vaid eelnevalt ette registreerides! Välja arvatud muidugi vältimatut abi vajaminevat seisundit. Isegi kui tegu on pealtnäha kiire ja lihtsa pöördumisega (lihasesüst näiteks või mõne tõendi vajadusest teavitamine), siis selle kõige teostamiseks ja dokumenteerimiseks kulub ikkagi aega ja uskuge, isegi kui uksest sisse astudes tundub, et maja on tühi ja vaikne, siis ometi kõik töötavad. Vastatakse meilidele, dokumenteeritakse pöördumisi, otsitakse patsiendi kohta teavet digiloost, koostatakse retsepti

või mõnda muud dokumenti, osaletakse veebikoolitusel, loetakse erialast teksti, arutatakse haigusjuhte. Meile ei ole ette nähtud valvepersonalit, kes tegeleks nendega, kes uksest sisse astuvad. Jah, me püüame kõik pöördumisi siiski vastu võtta, kuid arvestada tuleb sellega, et mitteregistreerunutel võib ooteaeg olla kuni 4 tundi.

- Meili teel me vastuvõtuaegu ei broneeri, sest siis hakkab sobiva aja leidmiseks aeganõudev e-kirjade edasi-tagasi saatmine. Vastuvõtule/protseduurile registreerimiseks palun helistada 322 0518.

- Võib juhtuda, et helistades on liin kinni ja kõneote aeg on pikk. Sel juhul teadke, et meil on kõnekeskus ja kõikidele vastamata kõnedel helistatakse päeva peale tagasi. Hoolitsege palun selle eest, et meil oleks olemas teie toimivad kontaktandmed ja et teie telefoninumber poleks salastatud. Pärastlõunati on tavaliselt kõnesid

vähem kui hommikupoolikut. Kui asi ei ole pakiline, siis pigem saatke e-kiri ode@someruperearstikeskus.ee

- Korduvretseptide tellimused palume võimalusel teha meili teel kirjutades ode@someruperearstikeskus.ee

Arstide meilidele palun retseptisoove mitte saata! Enne kui hakkate retsepti tellima, palun veenduge, et teil tõesti apteegis enam kehtivat retsepti ei ole.

Sõmeru perearstikeskuse lahtiolekuajad ja kontaktid:

E-R 7.00–18.00

Lõunapaus 11.30-12.00

Kolmapäeviti personali koosolek 11.30-12.30

Telefon 322 0518.

Meiliaadress ode@someruperearstikeskus.ee

Koduleht <https://someruperearstikeskus.ee/>

Kodulehelt saab kontaktide alt meile otse meili saata ja kontaktide all on ka tagasiside vorm, mida palume julgelt täita. Eriti on oodatud sisulised ettepanekud töö paremaks korraldamiseks!

Oma retseptiseisu saab vaadata digilugu.ee (kodulehel ka link) ja apteegist. Retseptid pikendatakse esimesel võimalusel, aga hiljemalt järgmise tööpäeva lõpuks. Seega, palun ärge jätke seda toimetust viimasele hetkele. Kui apteegist on püsivalt kasutusel oleva ravimi viimane retsept välja ostetud, siis on mõistlik juba uus retsept tellida.

- Töövõimetuslehtedest.

Töövõimetuslehti tohib väljastada ainult meditsiinisüsteemi poole pöördumise päevast (kontakt perearstikeskusega, kiirabi/EMOKaart, haigla/eriarsti epikriisi, perearsti nõuandeliini sissekanne). Seega, juba haigestumise esimesel päeval kui vähegi tundub, et haiguse tõttu tuleb ehk tõttu eemale jääda, tuleks meid teavitada sellest.

Nädalavahetusel/riiklike pühade ajal haigestudes tuleks helistada perearsti nõuandeliinile 1220, toimub isikustatud nõustamine ja digilukku tehakse sissekanne.

Tagantjärele me töövõimetuslehti ega ka mingeid tõendeid haigestumise kohta ei väljasta!

Head tervist ja viljakat koostööd soovides teie perearstid

**MAIRE SUURKIVI
REGLE ADAMSON**

Kas sina lased end gripi vastu vaktsineerida?

Alustame gripivastast vaktsineerimist Sõmeru Perearstikeskuses **Vaktsineerida saab 15., 16. ja 17. novembril alates kell 9.** Hind 13 eurot. Riskigruppidele on vaktsineerimine TASUTA.

Riikliku immuniseerimiskava alusel võimaldatakse 2022. a sügisel tasuta gripivastast vaktsineerimist:

- väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse saajatele, ööpäevaringse eriholekandeteenuse saajatele, kogukonnas elamise teenuse saajatele;
 - 60-aastastele (1962 ja varem sündinud) ja vanematele isikutele;
 - lapsed vanuses 6 kuud kuni 7 eluaastat (k.a.) (2015 ja hiljem sündinud);
 - üle 8-aastased kuni 19 a (k.a.) lapsed ja noorukid, kes kuuluvad gripi riskirühma (Gripi riskirühma loetakse lapsed ja noorukid, kellel on tervise seisundi tõttu suurem risk raskelt haigestuda – lapsed, kellel on südameveresoonkonna haigused, onkoloogilised haigused, immuunpuudulikkus, diabeet või obstruktiivne kopsuhaigus);
 - rasedad.
- Kasutatav immuunpreparaat on süstitav InfluvacTetraSPC
Lisainfo: <https://www.ravimiregister.ee>

24-kuulistel kuni alla 18 aasta vanustel lastel ja noorukitel on tasulisena võimalus vaktsineerida ka nasaalse (nina kaudu manustatava) vaktsiiniga, hind 25 eurot. Kasutatav preparaati Fluenz Tetra
Lisainfo: https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/fluenz-tetra-epar-product-information_et.pdf
Gripivaktsiini ja COVID-19 vaktsiine võib manustada ükskõik, millise intervalliga, sh ka samal päeval.
Broneeri aeg Sõmeru Perearstikeskuse telefonil +372 322 0518 või e-maili teel kirjutades aadressil ode@someruperearstikeskus.ee
Gripivaktsiini hakkab tervetel inimestel mõjuma 10-14 päeva pärast süstmist ja selle mõju kestab kuni aasta.
Levinuim viis gripist hoidumiseks on iga-aastane vaktsineerimine.

Püsi terve!

SMS-teavitused aktiveeris naisi rinnavähi sõeluuringul osalema

Tervisekassa alustas tänavu esimest korda rinnavähi sõeluuringu raames SMSide saatmisega, milles teavitatakse sihtrühma naisi mammograafiabussi jõudmisest nende elukoha piirkonda. Värsketest andmetest selgus, et personaalne SMS-kutse kasvatas rinnavähi sõeluuringul osalemist keskmiselt 8% võrra.

Tervisekassa juhatusel liige Maivi Parv peab SMS-teavitust sõeluuringule kutsumisel tulevikusuundumuseks. „Kuna vahekokkuvõtte tulemused viitavad, et kevadise rinnavähi sõeluuringu ennetuskampaania „Sina oled oma rinna hoidja“

ajal alustatud SMSide saatmine on olnud tulemuslik, jätkame teavitamisega ka uuel aastal“.

SMSide positiivset mõju ja aina kasvavat hõlmatus näitab ka see, et kui eelmisel aastal osales esimese üheksa kuu jooksul sõeluuringul 45% kutsututest, siis tänavu on sama aja jooksul uuringul käinud 49% sihtrühma naistest. Kogu eelmise aasta jooksul võttis rinnavähi sõeluuringust osa 60% kutsututest.

Tänavu kutsuti sõeluuringule 84 000 naist, kellest augustikuu seisuga olid ligi 24 000 saanud lisaks tavapärasele sõeluuringu kutsele ka SMS-teavituse

mammograafiabussi jõudmisest elukoha lähedusse. Tervisekassa statistikast selgus, et kõige aktiivsemalt reageerisid kutsele Võru-, Järva- ja Läänemaa naised. SMSide mõju on kõige suurem maapiirkondades, kuna seal sõltutakse mammograafiabussi ajakavast rohkem kui suuremates linnades, kus saab sõeluuringut teha ka ravisutuses.

Igal aastal saab Eestis rinnavähi diagnoosi ligi 1000 naist. Rohkem kui neljandik naistest saab oma diagnoosist teada tänu sõeluuringule. Mida varem rinnavähk avastada, seda

edukam on ravi ning haigusest jagu saamise tõenäosus.

Eestis oodatakse rinnavähi sõeluuringule 50–69-aastaseid naisi iga kahe aasta järel. 2022. aastal on tasuta sõeluuringule oodatud ravikindlustatud ja ravikindlustamata naised sünniaastaga 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972.

Rinnavähi sõeluuringut on võimalik teha ravisutustes ja mööda Eestit ringi sõitvates mammograafiabussides.

Rohkem infot: <https://soeluring.ee/rinnavahk/>

Emakaka elavähi sõeluuringu 2022. aasta sihtrühma naised, kes ei ole veel tänavu sõeluuringus osalenud, saavad soovi korral teha HPV kodutesti.

Kõik sihtrühma kuuluvad soovijad saavad kodutesti komplekti tellida internetipõhisest <https://proovivottkodus.synlab.ee/campaign/hpv> ja saata tasuta proov laborisse analüüsima. Kodutestimise proove saab saata kuni selle aasta 31. detsembrini. Uuringud näitavad, et kodutest on sama usaldusväärne kui kliinikus võetud analüüs. Uuringu tulemusest teavitatakse kõiki osalejaid personaalselt, samuti edastatakse vastus Patsiendiportaali.

Meeldetuletuseks: 2022. aastal on emakaka elavähi sõeluuringule oodatud osalema naised sünniaastatega 1957, 1962, 1967, 1972, 1977, 1982, 1987, 1992.

Täpsem info: <https://www.tai.ee/et/teadustoo/teadustoo-ulevaade/naiste-tervise-uringud/hpv-kodutesti-juurutamine-riiklikus-ja-https://soeluring.ee/emakaka-elavahk/>

Eakate päev Rakvere vallas

Sõmeru keskusehoones toimunud valla eakate päeval oli külaliseks Katrin Nõlvak, kes rääkis maakonnas ja ka meie vallas toimuvast projektist „Vabatahtlik seltsiline“. Korrati üle, kes on vabatahtlik seltsiline, kuidas seltsilist saada või mida teha selleks, et ise vabatahtlikuks seltsiliseks hakata. Need, kes projektiga tuttavad ja kellel selle kaudu juba sõber olemas, kinnitasid ühest suust, et vabatahtlik annab neile eelkõige turvatunde.

Kõigil, kel tekkis soov samuti projektis kaasa lüüa, kas siis seltsilisena või abi vajajana, võtke kindlasti ühendust meie valla sotsiaaltöö ennetusspetsialisti Eneli Baumanniga tel 5190 3010.

Pidupäev jätkus Jüri Homenja meeleoluka kontserdiga. Näitleja Anne Veesaar rääkis oma igapäeva toimetamistest ja elust ning kergitas saladuseloori uueltsõnne 13 hooajalt. Oli meeleolukas pärastlõuna.

Jüri Homenja tantsitas peokülalisi.

FOTOD: REELIKA KIRSIPUU

Anne Veesaar.

Katrin Nõlvak.

Sulo Norkko – omas mahlas!

100-aastane juubilar Sulo Norkko oma perega.

FOTO: ERAKOGUST

Kas mäletad, kui olid alles väike ja igas päevas helises su naer? Siis elu tundus olema kui päike ja pikkamööda voolavat näis aeg.

Selliste värsiridadega tervitas vallavanem Maido Nõlvak auväärset vanahärrat Sulo Norkkot tema 100. sünnipäeval. Roodeväljal Roo tänaval peremehe omaenda kätega ehitatud majas. Tõsi, praeguste teede ja tänavate asemel haigutasid seal toona pommiagud ja soo ning aastanumber jäi 1940. aastate keskpaika, aga just seal juubilar praegu toimetabki. Muidugi käivad läheduses elavad pojad isa vaatamas. Jah, vähesed saavad sellist tähtpäeva tähistada. Seda suurem on rõõm, et Sulo näol on ka tänasel päeval tegemist igati asjaliku, jutuka ja toimeka vanahärraga, kes veel 10–15 aastat tagasi ise jalgrattal poodi väntas ja hiljutiste koroonakriiside vaheaegadelgi ostutega hakkama sai (kui poeg ta

kohale transportis) ja kes kõrgele eale vaatamata igapäevast ka söögitegemise ja muude kodutöödega hakkama saab.

Sündinud Leningradi oblastis, Põhja-Ingeri suurima kihelkonnakeskuse Toksovo lähisel Lembala külas, täpsemalt Muratovas, võib Sulot pidada siiski põliseks virukaks, kes 25-aastase noormehena kohver näpus, kus puhas pesu ja tükk seepi, oma juured siia kinnitas. Selgelt on meele saabumine Rakverre ja „Adra“ tehase otsimine, mille lõpplahendus viis ta lõpuks aastakümneteks tööle Roodevälja sigalasse. Loomulikult kuulus selle kõrvale ka isiklik majapidamine – naisevõtt, lapsed ja loomad. Naerusui meenutab Sulo kanade vargust, mäletades täpselt mitu ja mis värvi kanad röövli saagiks langesid. Meenutustest tulevad ilmsiks käigud Leningradi turule, vikatiga heina niitmine ja kodupaiga külastus

1975. aastal. Ilmnevad ka „väikesed vallatused“: ujumine Saaremaal Kaali järves, Troi noi proovimine, mis proovimisjärku jäigi ja mõned soomekeelsed lorilaulud. Ah, et miks soomekeelsed? Aga sellepärast, et Sulo on saanud kooliharidust nii ingeri kui soome keeles.

Paraku jõuame oma jutuga ikka ja jälle ka aastasse 1942, mil küüditati kogu Toksovo elanikkond ja mis on sööbinud tollase 20-aastase noormehe hinge valusa mälestusena – talv, külm, palju surnuid. Seevastu parimaks ajaks peab Sulo just 45.–46. aastat, sõja lõppu ja võimalust oma elu ise korraldada ning kus mitmepäevane rongisõit Kuibõšev – Tšeljabinsk – Ufa – Moskva – Leningrad liinil puupüsti täis vagunites tundus tõelise lotovõiduna.

Sulo pikaealisuse saladust meil kahjuks välja selgitada ei õnnestunud, küll aga saime teada, et päris pühakuks mees

ennast ei pea. Kuigi viimased 40 aastat on ta tubakast prii, siis tähtpäeva puhul käib väike naps ikka asja juurde ja saunapäevadel on ka ju eestlastel omad traditsioonid. Arsti juurde pole samuti sünnipäevalapsel eriti asja olnud, aga kui kurta, siis silmanägemise ja jalgade üle.

Lõpetuseks jääbki üle soovida härra Sulole jätkuvalt tugevat tervist, toimekaid päevi ja järjekindlat tegutsemist nii toas kui õues, sest see ongi poegade sõnul – isa omas mahlas!

Samuti tõdeda, et ...
Nüüd oled märkamalt jõudnud ikka, kus enda eest on tulnud seista aeg.
Ja et su kaaslasteks jääks ikka, su enda elurõõm ja naer.

PALJU ÕNNE!

Kokkuvõtte sünnipäevalapse tegudest ja mõtetest edastas

SIRJE REBANE

Päästeamet tuletab meelde

Vaadake küttekolded üle

Viimane aeg on oma küttekolded üle vaadata ning korra teha! Tea, et kasutuses olevat ahju, pliiti ja korstent peab igal aastal enne kütteperioodi algust pühkima ja eemaldama sealt pigi ning tahma. Küttekoldes ei tohi põletada plastikut, kilet, tekstiili ega liimi, lakk- või värvaineid sisaldavaid materjale, näiteks puitplaati, sest see rikub ja lõhub lõõre ning tekitab mürgist suitsu. Ka oma eakatel sugulastel ja naabritel võiks aidata kontrollida üle nende küttekolded.

Võimalusel võiksid naabrid ühel ajal kutsuda korstnapühkija, kes kontrollib ning puhastab küttekoldeid mõlemas kodus korraga. Nii tuleb odavam ja annab kindlustunde, et ka naabritel on küttekolded korras. Kütteseadme siibri ei tohi liiga vara sulgeda. Vara suletud siibri tõttu tuppa imbuv nähtamatu ja lõhnatu ülimürgine vingugaas on tappev ja seda saab avastada ainult vinguauduri abil. Suitsuaudur vingugaasi ei tuvasta. Vaata lähemalt vingugaas.ee

Olukord, kui vajad abi!

Loodame, et sa ei pea kunagi helistama 112 numbrile, sest Sinu elutee on vaba õnnetustest. Küll aga tuleb valmis olla nendeks olukordadeks, kui on vaja abi kutsuda.

- Tee kindlaks, et Sinu ja lähedaste kodus on sarnane täidetud infosedel nagu lisatud pildil. Aseta see külmkapile või kohta, kus tavapärast hoiad telefoni. Nii saad hädaolukorras anda võimalikult kiiresti asjakohast infot.

- Tee selgeks, kuidas oma telefonist asukohta määrata. palu selleks abi nooremast lähedastelt.

- Kirjuta oma telefonimärkmetesse enda ja oma lähedaste kõige olulisem info.

PS! Ole kindel, et pahalased ei saaks sellele infole ligi.

Address, telefon: _____

Nimi: _____

Isikukood: _____

Ravimid ja nende kogused: _____

Allergiad: _____

Lähedase kontakt: _____

Ära luba võõrast tuppa!

Politsei saab ikka ja jälle teateid, kus võõrad tikuvad eakamatele inimestele tuppa trügima, pakkudes nii erinevat kaupa või teenust kui ka end niisama seltsiliseks tühja juttu rääkima. Sinisilmne külalislahkus lõpeb aga sellega, et vara kaob koos võõrastega ja memmed-taadid on märkamatu puupaljaks varastatud.

PS! Tundmatutele tegelastele ei peaks üldse ust avama, veel vähem neid tuppa lubama!

Oleme tähelepanelikud, märkavad ja teadlikud. Kui näed kahtlasi tegelasi liikvel, teavita kindlasti politseid helistades 112.

ÄRA LUBA VÕÕRAST TUPPA!

Vallavalitsuses otsustati

28. septembril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele.
- Osutada isikule tugiisikuteenust ajavahemikul 01.10–31.12.2022. a lasteaiapäevadel kuni 20 tundi kuus, käsunduslepingu alusel. Teenuse rahastamine toimub Rakvere valla eelarvest „Raske ja sügava puudega lastele abiosutamise toetus“ vahenditest.
- Osutada abivajavale isikule sotsiaaltransporditeenust alates 01.10. 2022. Määrata sotsiaaltransporditeenuse osutajaks OÜ Kerlan sõitmiseks Mäerahva-Rakvere Haigla dialüüsiravile ja tagasi arvestusega 1,20 senti km, summas kuni 230 eurot kuus tähtjani kuni 31.03.2023. Sõlmida sotsiaaltransporditeenuse osutamiseks tähtjaline leping Rakvere vallavalitsuse, OÜ Kerlan ja abivajava isiku vahel.
- Toetada noorsportlase osalemist Leedus toimuval jalgpalliturniiril 100 euroga sporditegevuse kuludest.
- Vabastada avalduse esitanud isikud korraldatud jäätmeveost talvisel perioodil. Vabastuse perioodi lõppedes peab segaolmejäätmete regulaarne äravedu toimuma korralduse lisas toodud tihedusele. Taotleja on kohustatud esitama 2023. aasta 20. jaanuariks Rakvere vallavalitsusele kirjaliku kinnituse kinnistu mittekasutamise kohta talvisel perioodil, esitades selleks viimase kuue kuu elektri ja/või vee tarbimist kajastavad dokumendid. Kirjaliku kinnituse esitamata jätmise korral jätkub regulaarne jäätmete ära vedu 21. jaanuarist. Jäätmekäitluse olukorra muutumisest kinnistul (elama asumine aasta ringi, müük või kinnistu mitte kasutamine aasta ringi) on kinnistu omanik kohustatud teavitama Rakvere vallavalitsust. Registri volitatud töötlejal teha 5 tööpäeva jooksul registrikanne.
- Volitada Lääne-Viru Omavalitsuste Liitu korraldama avalike arutelude kaudu kõigi huvitatud isikute kaasamine Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2023–2035 koostamisse ning avalikustada arengustrateegia eelnõu Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu veebilehel.
- Jätta muutmata 7. septembri 2022 korraldus nr 1283 Andja küla Mõrumäe tee liikluspiirangu taotluse rahuldamata jätmise.
- Anda osaline kasutusluba üksikelanule Muru tn 4 Sõmerul.
- Anda kasutusluba pumptrack rajale Ristiku tn 11 ja L2 Sõmerul.
- Nõustuda Raudlepa külas Meikase katastriüksuse jagamisega vastavalt maakorralduskava plaanile ning määrata moodustatavate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed: Meikase (elamumaa), Meikasemetsa (maatulundusmaa).
- Määrata Sāmi-Tagakülas Põlendiku katastriüksuse uueks lähiaadressiks Sāmi-Tagaküla, Tammemõisa.
- Nõustuda Papiaru külas Piirivalve kinnistu jagamisega vastavalt Sõmeru vallavolikogu 10.10.2006 otsusega nr 49 kehtestatud detailplaneeringule „Piirivalvekinnistu detailplaneering“ ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Papiaru külas Kopteri tn 7, 9, 11 ja 13 sihtotstarbega tootmismaad, Kopteri tn 20, L1 ja J1 sihtotstarbega transpordimaa, Piirivalve sihtotstarbega tootmismaa.
- Kinnitada Rakvere valla alaeelarvete piirsummad aastaks 2023. Finantsnõunikul edastada piirsummad tegevusalade juhtidele.
- Edastada Rakvere vallavolikogule menetlemiseks õpilaste transpordi korraldamise eelnõu.

5. oktoobril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele.
- Rakvere-Arkna kergliiklustee rajamiseks tehtud hanke tulemus: Tunnistada vastavaks Rakvere-Arkna kergliiklustee rajamise hankeks tehtud pakujate Verston OÜ; KV Infra OÜ; T.A.K. Ehitus OÜ; TREV-2 Grupp AS; ühispakkumus Warren Teed OÜ/Warren Asfalt OÜ; Kivipartner OÜ; ühispakkumus Estvia OÜ/Mevot Invest OÜ/Asfaldiproff OÜ; KMG OÜ; ATEMO OÜ; Tref Nord AS; Expertline OÜ ja 5DEhitus OÜ pakkumused ning tunnistada edukaks Kivipartner OÜ pakkumus, kui kõige madalama kogumaksumusega 456 506,60 eurot (KM-ta).
- Kooskõlastada soojuspuuraugu rajamine Uhtnasse Kitseküla 6 kinnistule vastavalt plaanile.
- Anda ehitusload Linnukaare ja Kitseküla tänavate vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamiseks Kitseküla tn 2, 4, 6 ja 8, Kitseküla tänav L1, Linnukaare tn 9, Linnukaare tänav, Silla tn 6a ja Silla tänav Uhtnas.
- Anda ehitusluba suurkaevu rajamiseks Koolimäe kinnistule Karitsas.

- Kinnitada MTÜde toetuse kasutamise aruanded: Tõrremäe VK „Uued pallid“ summas 484 eurot; Vahva Vaeküla „Vaeküla noorte päevalaager ja õppereis Saaremaale“ summas 1428 eurot.
- Eraldada projektitoetust MTÜle: Rakvere Valla Palliklubi „Käsi-palliringiõpilaste osalemine Eesti KV, Eesti MV ja teistel riigi käsi-pallivõistlustel“ summas 1805 eurot 2022 hooaja võistlustel osalemiseks ning „Lääne-Virumaa Kossuliiga“ korraldamiseks summas 1300 eurot.
- Muuta Taaravainus Künka tee 17 katastriüksuse senist sihtotstarvet ja määrata uueks sihtotstarbeks 100% elamumaa.
- Seada tasuta sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Tõrremäel Rakvere valla omandis olevatele Haru, Väljavahi tee L ja Väljavahi pumplale.
- Toetada Rakvere valla lapse osalemist rahvusvahelisel jalgpalliturniiril 100 euroga huvihariduse kuludest.
- Tunnustada valla tänukirjaga õpetaja Malle Tiinast kauaaegse ja suure pühendumusega tehtud töö eest Uhtna põhikoolis.
- Tunnustada valla tänukirjaga järgmisi valla haridusasutuste töötajaid: Kersti Piht - Sõmeru lasteaed Pääsusilma aasta lasteaiatõpetaja; Anne Nagel - Veltsi lasteaed-alkkooli aasta õpetaja; Gea Murakas - Lasila põhikooli aasta õpetaja; Ave Kiiver - Sõmeru põhikooli aasta õpetaja; Merle Maimjärvi-Mirka - Uhtna põhikooli aasta õpetaja; Triin Ploom - Näpi kooli aasta õpetaja; Lilian Lindmäe - Rakvere valla aasta noorsootõtaja.
- Kooskõlastada Sõmeru põhikooli palgajuhend.

12. oktoobril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele.
- Osutada raske puudega isikule sotsiaaltransporditeenust alates 22.10.2022, määrata teenuse osutajaks OÜ Kerlan, abivajava isiku sõidutamiseks laupäeviti marsruudil Energia pst Lepnal - Rakvere haigla dialüüsiravile ja tagasi arvestusega 1,20 senti km ja summas kuni 100 eurot kuus tähtjani kuni 31.03. 2023. Sõlmida sotsiaaltransporditeenuse osutamiseks tähtjaline leping Rakvere vallavalitsuse, OÜ Kerlan ja abivajava isiku vahel.
- Anda ehitusload: suurkaevu rajamiseks Kriste kinnistule Aluveres ja Kolla kinnistule Kloodil; üksikelanu püstitamiseks Suvila tn 17 Sõmerul; päikeseelektrijaamade rajamiseks Silla kinnistule Roodeväljal ja Näpi tee 8 Näpil.
- Vabastada korralduses toodud isikud korraldatud jäätmeveost talvisel perioodil. Vabastuse perioodi lõppedes peab segaolmejäätmete regulaarne ära vedu toimuma vastavalt korralduse lisas toodud tihedusele. Taotleja on kohustatud esitama 2023. aasta 20. jaanuariks Rakvere vallavalitsusele kirjaliku kinnituse kinnistu mittekasutamise kohta talvisel perioodil esitades selleks viimase kuue kuu elektri ja/või vee tarbimist kajastavad dokumendid. Kirjaliku kinnituse esitamata jätmise korral jätkub regulaarne jäätmete ära vedu 21. jaanuarist. Jäätmekäitluse olukorra muutumisest kinnistul (elama asumine aasta ringi, müük või kinnistu mitte kasutamine aasta ringi) on kinnistu omanik kohustatud teavitama Rakvere vallavalitsust. Registri volitatud töötlejal teha 5 tööpäeva jooksul registrikanne.
- Arvata Sõmeru kooli hoolekogu koosseisust välja õpetajate poolt nimetatud esindaja Kadri Mark. Nimetada hoolekogu koosseisu õpetajate poolt nimetatud esindaja Reine Anto.
- Tasuda logopeed/eripedagoogi teenuse eest 32,42 eurot tunnis lapse kohta ühes kuus kuni viie lapse osas, kaks korda nädalas lapse kohta, perioodil 13. 10–16. 12 2022. Teenust osutatakse graafiku alusel. Sõlmida logopeed/eripedagoogiga käsundusleping.

19. oktoobril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele.
- Moodustada komisjonid aastainventuuride läbiviimiseks 2022. aastal, inventuuride peakomisjoni ja töökomisjoni vastutavad isikud, kes osalevad inventuuride töökomisjonide töös selgituste andjatena. Põhivarade inventuurid viiakse läbi seisuga 31.10.2022, ajavahemikus 1.–11.11. 2022 ning inventuurikoond esitatakse hiljemalt 20.11. 2022. Väikevahendite inventuurid viiakse läbi seisuga 31.10. 2022 ajavahemikus 01.11–20.12. 2022, inventuurikoond esitatakse hiljemalt 31.12. 2022. Nõuete ja kohustuste analüütiline inventuur viiakse läbi seisuga 31.12. 2022, ajavahemikus 07.–15.01. 2023, inventuurikoond esitatakse hiljemalt 31. 01. 2023.
- Sularaha inventuur viiakse läbi seisuga 31.12. 2022, inventuuri läbiviimise ja inventuurikoondi esitamine hiljemalt 02.01. 2023. Pankade kinnituskirjade ja saldode inventuur

viiakse läbi seisuga 31.12. 2022 ning inventuurikoondi esitamise tähtaeg 31.01. 2023.

- Algatada Tõrremäel Antsu kinnistu detailplaneeringu koostamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kinnistu jagamine neljaks elamumaa krundiks ja 1 tee- ja tänava maa-ala sihtotstarbega krundiks, ehitusõiguse seadmine, tehnovõrkude ja juurdepääsude lahendamise, kitsenduste ja servituutide seadmine. Planeeritava ala pindala on ligikaudu 0,9 ha. Kinnitada lähteülesanne. Koostada eelhinnang kesk-konnamõju strateegilise hindamise kohta lähtudes „Kesk-konnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse“ § 33 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidest ning § 33 lõike 6 kohaste asjaomaste asutuste seisukohtades.
- Korraldada avatud hankemenetlusega riigihange „Sõmeru aleviku keskuse ehitamine I etapp“. Pakkumine peab olema jõus 120 päeva. Määrata hankemenetluse eest vastutavaks isikuks arendus- ja planeerimisspetsialist ning hanke tulemused kinnitab vallavalitsus.
- Kinnitada MTÜde toetuste kasutamise aruanded: Muru Motoklubi „MTÜ Muru Motoklubi“ summas 900 eurot; Karitsa Evangeelne Uue Elu Kogudus „Karitsa kool Karitsa mõisas 100 aastat“ summas 500 eurot.
- Kinnitada raamatukogude kustutusaktid ning kustutada aegunud ja lagunenu teavikud Sõmeru raamatukogus kokku 4107,46 euro väärtuses 574 raamatut, Lepna haruraamatukogus kokku 4124,91 euro väärtuses 599 eksemplari raamatuid ja kaks eksemplari auviseid 71,65 euro väärtuses ning Uhtna raamatukogus kokku 3093,29 euro väärtuses 636 eksemplari.
- Eraldada toetust MTÜle Vahva Vaeküla projekti „Kunstilised koolitused Vaekülas“ omafinantseeringu katmiseks summas 277 eurot.
- Mitte eraldada toetust MTÜle Arkna Külaselts summas 5000 eurot.
- Kinnitada MTÜ Rakvere Valla Palliklubi projekti „Lääne-Virumaa Kossuliiga“ toetuse kasutamise aruanne summas 1300 eurot.
- Seada tähtjatu sundvaldus Telia Eesti AS kasuks järgmistele kinnisasjadele: Mädapea külas Niidu, Veski-Jüri, Pihlakametsa, Sepapere, Tänavotsa; Tobia külas Kapperi, Tobiapõllu, Raudteeääre, Vahtra, Künka, Paemurru; Kõrgemäe külas Männiku, Kivimetsa, Paasiku, Aareni, Paemurru.
- Väljastada projekteerimistingimused puistesöödahoidla projekteerimiseks Söödahoidla ja Farmitee kinnistutele Kohalas.
- Anda kasutusluba üksikelanule Muru tn 7 Sõmerul.
- Anda ehitusluba inventari ja teenindushoone püstitamiseks Niidumäe kinnistule Sõmerul.

26. oktoobril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele.
- Paigutada Härke OÜ ja Uhtna hooldekodusse abivajavad isikud.
- Kinnitada Uhtna hooldekodu kohamaksu suuruseks alates 1. jaanuarist 2023. a 950 eurot kuus ning tunnistada kehtetuks Rakvere vallavalitsuse 13.10. 2021 korraldus nr 567 alates 31.12. 2022. a.
- Edastada Rakvere vallavalitsuse palgajuhend vallavolikogule menetlemiseks.
- Anda ehitusload: garaaži püstitamiseks Rukkilille kinnistule Kõrgemäel, üksikelanu lammutamiseks Mäeotsa kinnistul Sāmis, lüpsikoja püstitamiseks Suurfarmi kinnistul Kohalas, üksikelanu püstitamiseks Künka tee 19 Taaravainul.
- Anda kasutusluba üksikelanule Vesiliku tn 3 Ussimäel.
- Eraldada MTÜdele toetust: Lääne-Virumaa Suurte Perede Ühendus projektile „Lääne-Virumaa Suurte Perede Ühenduse XXIII suvekool“ läbi viimiseks summas 350 eurot ning Uus Uhtna projekti „Vaskkäävõru sepistamise töötuba“ läbiviimiseks summas 150 eurot.
- Edastada Uhtna põhikooli hoolekogu koosseis vallavolikogule menetlemiseks.
- Tunnustada valla tänukirjaga sotsiaalpedagoog Margit Lichtfeldti pikaaegse ja suure pühendumusega tehtud töö eest Uhtna põhikoolis ning Sõmeru lasteaed Pääsusilm õpetajat Tiiu Paulust kauaaegse ja kohusetundliku töö eest.
- Kinnitada Rakvere valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2023–2035 ning edastada vallavolikogule menetlemiseks.
- Sulgeda Uhtna hooldekodu seoses COVID-19 haigusjuhtumite ilmnemisega ja haigestumise ohuga külastajatele alates 25.10 kuni põhjuse ära langemiseni.

Volikogus otsustati

28. septembril

- Võtta vastu 2022. aasta teine lisaelarve.
- Kehtestada uue eelarvestrateegia perioodiks 2023–2026.
- Teha muudatus valla arengukavas. Dokumentidega saab tutvuda Rakvere valla kodulehel ja Riigi Teatajas.
- Kompenseerida Rakvere linnavalitsusele perioodil september–detsember 2022 Rakvere valla territooriumil läbivate liinikilomeetrite maksumus kuni 5771,33 eurot. Kompenseerida linnaliin nr 3 Rakvere valla territooriumi läbitavate liinikilomeetritest 1/2 maksumusest ning linnaliin nr 2 ja 5 liinikilomeetritest 1/3 maksumusest, kuid mitte rohkem kui 5771,33 eurot. Rakvere linnavalitsusel esitada igakuiselt vallavalitsusele koos arvega aruandlus ja arvestus tegelike kulude kohta.
- Tagada õpilastele transpordivõimalused koolis käimiseks ja huvitegevuses osalemiseks 2022. aasta lõpuni korraldada transport alljärgnevalt: Rakveresse ja tagasi Veltsi piirkonna õpilastele summas 4118,10 eurot; Rakveresse ja tagasi Vaeküla piirkonna õpilastele summas 4745,62 eurot; pikendada õpilasliini marsruuti gümnaasiumiastme õpilaste ajaliselt optimaalseks jõudmiseks Rakvere linna gümnaasiumidesse summas 1224,83 eurot; korraldada 1 x nädalas Lasila piirkonna õpilastele transport õhtupoolse ajal huviringist ja õppetöga seotud järelvastamistest koju tagasi jõudmiseks summas 180 eurot. Lisada Rakvere valla 2022 aasta II lisaelarvesse õpilaste transpordi korraldamiseks kokku summa 10 268,55 eurot.

26. oktoobril

- Algatada Tõrremäe külas Antsu kinnistu detailplaneeringu koostamine.
- Kinnitada Uhtna põhikooli hoolekogu koosseis: Monica Jaanimets (kooli pidaja esindaja), Tarvo Plotnik (kooli toetava organisatsiooni esindaja), Sirje Rebane (õppenõukogu esindaja), Kaisa Helena Jalak (õpilasesinduse esindaja), Jaana Malmberg (vilistlaste esindaja), Liggi Namm, Marko Vahehalu, Katre Haasma (lastevanemate esindajad). Arvata hoolekogu koosseisust välja lapsevanemate esindaja Margot Tedrema ning nimetada uueks liikmeks lastevanemate üldkoosoleku otsusega Katre Haasma.
- Arvata Sõmeru põhikooli hoolekogu koosseisust välja õpetajate poolt nimetatud esindaja Kadri Mark ning nimetada uueks esindajaks Reine Anton.
- Kinnitada Rakvere vallavalikogude komisjoni tööplaan 2022. a II poolaastaks.
- Arutati huvihariduse ja huvitegevuse rahastamist. Mairo Nõlvak andis ülevaate hetkeseisust Nenditi, et kulud on suurenenud pea 100 000 euro võrra, kuid laste arv võrreldes 2021. aastaga pole märgatavalt kasvanud. Tehti ettepanek toetada laste huviharidust, otsida lisarahastust, kaaluti lapsevanema omaosaluse tasumist ning koostada analüüs ja seejärel tulla teema juurde tagasi.

Rakvere Karmeli kogudus ja VIROL otsivad vabatahtlikke Ukraina abistajaid

Rakvere Karmeli kogudus koostöös Lääne-Viru Omavalitsuste Liiduga (VIROL) kutsuvad üles esitama maakondlikuks tunnustamiseks Lääne-Viru maakonna tasandil neid isikuid ja organisatsioone, kes omaalgatuslikult ja järjekindlalt on panustanud ja panustavad meie maakonda saabunud ukraina sõjapõgenike abistamisse või toetavad Ukrainat ning sinna jäänud inimesi.

Tunnustatavaid saavad esitada kõik isikud ja organisatsioonid ning esitamiseks palutakse hiljemalt **25. novembriks** ära täita vastav ankeet, mille leiab siit: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdUQ7Gmu-lCrq3yEZ9tC9QYV-GQPKv4U9QYeOVhjrJyFyHzGPg/viewform> või virol.ee kodulehelt.

Tunnustusüritus toimub 9. detsembril kell 13 Rakveres Karmeli koguduses.

Lisainfo: Sven Hõbemägi, Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu tegevdirektor, tel 5300 5652, e-post sven.hobemagi@virol.ee
Gunnar Kotiesen, Karmeli koguduse pastor, tel 5635 8802,* e-post gunnar.kotiesen@gmail.com

MAAELUFESTIVALI EELÜRITUS

10. detsembril
Sõmeru Keskusehoones

10.00 – 14.00

Hea kohaliku toidu
ja kauni käsitöö
jõululaat

- Uhtna Naiskoor
- Saksofonist Mati Tibar
- Laadajuht Tiiu-Tea Anton
- Laadanaljad ja oksjon

Ubjä külakeskuses

JÕULUMAA

9. detsember kell 15-18
10.-11. detsember kell 10-18

Lapsi ootab jõuluvana, muinasjututare, piparkookide küpsetamine, seiklused, meisterdamise töötoad, kohvik, päkapikkude käsitööpood.

Täpsem info 504 8505 Merli.

4. detsembril kell 16
Uhtna põhikooli saalis

**UHTNA
NAISKOORI**

**15.
JUUBELI-
KONTSERT**

RAKVERE VALLA
KÕIGE PISEMATE VALLAKODANIKE

Lusikapidu

12. NOVEMBRIL KELL 11
SÕMERU KESKUSEHOONES

PIDU ON KUTSETEGA, OODATUD ON KA KÕIK NEED, KES ON VARASEMALT KUTSUTUD, AGA POLE SAANUD OSA VÕTTA.

OSALEMISEST PALUN TEADA ANDA TEL 329 5944.

15. detsembril kell 11
Sõmeru keskusehoones

Viljandi laste- ja noorteteater Reky etendus

NUUSIKHIIRTE JÕULUD

Pärast etendust ootab kõiki Rakvere valla koduseid lapsi jõuluvana. Kes ei saa sel päeval osaleda, saavad paki kätte Rakvere vallavalitsusest Kooli 2 Sõmeru.

Info tel 3295 944.

VELTSI LASTEAED-ALGKOOL OOTAB
VILISTLASI

18. NOVEMBRIL KELL 18.00

**KOOLI
30. JUUBELILE**

KAVAS:
KONTSERT, NÄITUS, TANTSUKS MÄNGIB
ANSAMBEL ELVI, BUFFEE LAUD

OSALUSTASU 10 EUROOT SAAB TASUDA KÕHANEAL
VÕI KANDA KONTOLE EE4122002101218622
RAKVERE VALLAVALITSUS. SELGITUS VELTSI 10

6 DETSEMBER
2022
kell 19.00

GONGI JA MAAGILISTE HELIDE ÕHTU

RUUMI HOIAB HELIVÖLUR TIINA
KARJASTE, KES ON KA HELITERAPEUT,
GONGIMEISTER JA MUUSIK

TOIMUMISKOHT
SÕMERU
KESKUSEHOONES
RAKVERE
VALLAMAJAS

KOHTADE ARVE
PIIRATUD

REGISTREERI
ENNAST ÜRITUSELE
OSALUSTASU
14 €

17. detsembril kell 19 Sõmeru keskusehones

AASTALÕPU TANTSUÕHTU

Tantsuajalgu koostab
Ansambel VANA KALLIM

Õhtu juhib MARGUS GROSNOI

Sõdaõli jätkub pidu
DJ VLATS ALBRANTI parima
tantsumuusika saate!

Silmailu pakuvad SOWSTEP
tantsutüdrukud

Pilet 20 eurot

Laudade broneerimine tel. 53364607 Siiri
või 53300288 Reelika

*Otsi võimaliste valgust,
kanna hinges vikerkaart,
püüa pääkesele algust,
kui see läheb üle maa.
Leia rõõmu uuest päevast,
töödest-tegemistest ka,
ära muu mõtteid kaua
enda kõrval hoiä, sa!*

Õnnitleme novembrikuu juubilare ja sünnipäevalisi

97. sünnipäeval
RUUBEN LAMBUR Sõmeru

94. sünnipäeval
ELVI LIIM Päide

93. sünnipäeval
LUDMILLA PITKE Näpi

89. sünnipäeval
LAINE IDAVAIN Sõmeru
HELDILA KOLMRIST Näpi

86. sünnipäeval
AINO KOLK Uhtna
VIKTOR SEPPAGO Eesküla

85. sünnipäeval
VAIKE TÖNNISON Ussimäe

84. sünnipäeval
VELLO PÖDRA Sämi
HELLE VARIPUU Sõmeru

83. sünnipäeval
HILVE RANDVIIR Jäätma
TOOMAS RÄTSEP Näpi

82. sünnipäeval
ANTS OTSTAVEL Katku
KALJO RAJA Kaarli
VALDO RÄÄBIS Eesküla
ANNE JALAST Varudi-Vanaküla
LIIA NOORMETS Arkna
NIINA ŠTERN Ussimäe

80. sünnipäeval
MALL ROOSAAR Ubja
LIIA JÄRV Koovälja
MAIE KALDA Karunga
VILMA LIIMA Uhtna

75. sünnipäeval
ELSA TOOTS Sõmeru

70. sünnipäeval
AILI TÜRKEL Sõmeru
ANNE JÖGIS Ussimäe

*Sündis maailma väikene ime,
sai endale päris nime,
oma pääkese, tähe ja tee,
paikse kohta südame sees.*

*Dalju õnne, uued
vallakodanikud!*

LUNA PUUSEPP Uhtna
MELISSA ROMOV Sõmeru

27. novembril kell 16
Sõmeru Keskusehones

Advendiküünla süütamise akustiline kontsert

Esinevad
Liana Zeigo & Ragnar Häide

Sõmeru keskusehones
novembrikuu lõpuni
Jaanus Lekki fotonäitus-müük

JALUTUSKÄIK LAHEMAAL

KESKKONNA KOLMAPÄEV

16. NOVEMBRIK
SÕMERU KESKUSEHOONES
18.00

KIRJANDUSLOOBUSEMEES

VALDUR MIKITA

„Eesti rahvas, Eesti loodus – mis neid seob?“

Kõik keskkonna ja looduse sõbrad on oodatud!

Info: 5277235

Lastevanemate kool!

Alustame põnevate vestlustega, kuhu ootame kõiki Rakvere valla lapsevanemaid! Üritus on tasuta! Toimumiskoht Sõmeru Keskusehoone saal (Kooli 2, Sõmeru)

JAAN ARU
25.11.2022 18:30

- Üks, üks aeg ja selle mõju ajale
- Nutitehnika

RITA RÄTSEPP
10.02.2023 18:30

- Vaimne tervis
- Suhted

KAROLIN TSARSKI
10.03.2023 18:30

- Seksuaalsus ja sellega seonduv

LIINA RANDPERE JA KÄRT JALAJAS
05.05.2023 18:30

- Füüsiline tervis ja liikumine
- Tervist toetav toitumine

Su kodu on nüüd seal kus linnutee.
See helendav rada kui sädelev kee.

Mälestame

VALDEK KURVITS	01.06.1955–25.09.2022	Kullaaru
JÜRI KANGUR	05.05.1944–28.09.2022	Karunga
GALINA POTŠEBÖT	24.07.1932–03.10.2022	Ubja
SIRJE ELMI	15.03.1949–06.10.2022	Ussimäe
BERNHARD-ALEKSANDER MÖLLER	29.01.1933–15.10.2022	Uhtna
ILME KASENURM	22.05.1962–18.10.2022	Koovälja

Uhtna Põhikooli Tegulas 16. novembril

Vasest käevõru valmistamise töötod

KELL 17.30, 18.15 JA 19.00

Juhendavad Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia pärandtehnoloogia metallieriala üliõpilased Marlin Kohring (II kursus) ja Gert Evert (IV kursus)

Omaosalus 10 €
sisaldab materjali ja juhendamist

Registreerumine
tel. 56212770 Margit

RAKVERE VALD JA MTÜ UUS UHTNA

LUNA PUUSEPP Uhtna
MELISSA ROMOV Sõmeru